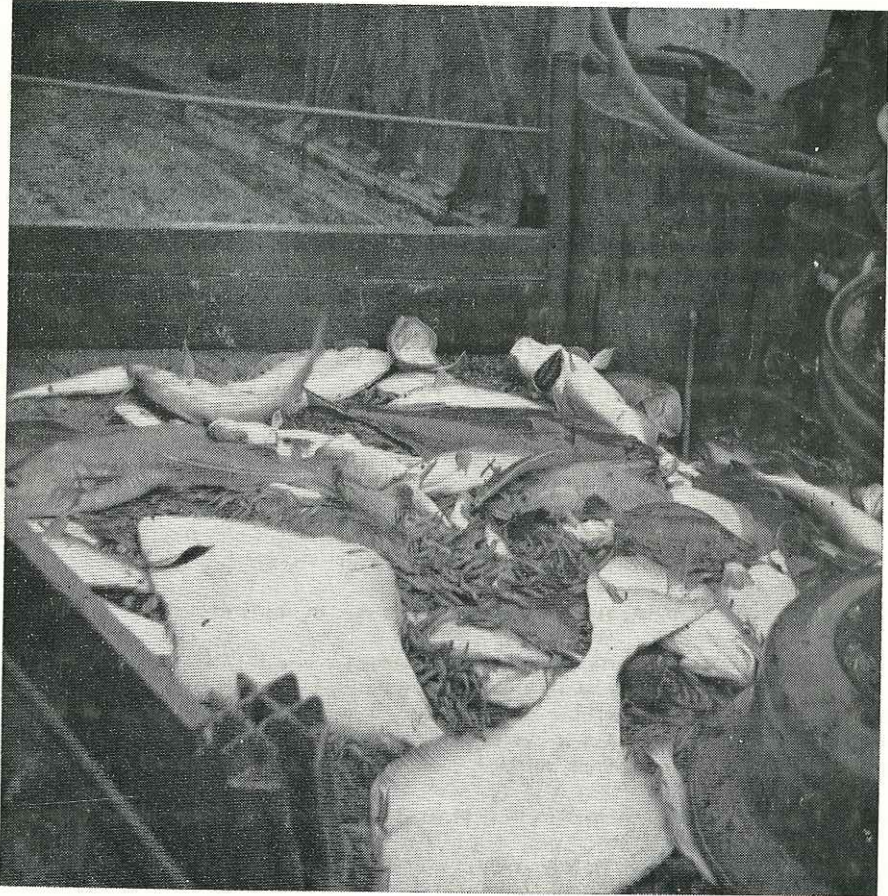

HAFRANNSÓKNIR

13. hefti

Skýrsla um ástand nytjastofna á Íslandsmiðum
og aflahorfur 1978

Gunnar Jónsson: Skrá um nöfn á fiskum og ýmsum
öðrum sjávardýrum

Svend-Aage Malmberg: Háfadjúp — Snæfellsnes
1971—1975. (I. Háfadjúp)

RIT FISKIDEILDAR

I. BINDI — VOL. I.

1940. Nr. 1. **Árni Friðriksson:** Rannsóknir Fiskideildar 1937–1939. (Investigations carried out by the Fisheries Department of the University Research Institute Reykjavík in the Years 1937–1939. 11 Figs. and Summary in English).
Nr. 2. **Árni Friðriksson:** Lax-rannsóknir 1937–1939. (Salmon Investigations in the Years 1937–1939. 12 Figs. and Summary in English).
1941. Nr. 1. **Finnur Guðmundsson og Geir Gígja:** Vatnakerfi Ölfusár–Hvítár. (The River-system Ölfusá–Hvítá. 5 Figs. and a Map. Summary in German).
1942. Nr. 1. **Finnur Guðmundsson og Geir Gígja:** Vatnakerfi Blöndu. (The River-system Blanda. 12 Figs. Summary in German).
1944. Nr. 1. **Árni Friðriksson:** Norðurlands-sildin. (The Herring of the North-Coast of Iceland. 52 Figs. and 70 Tables. Summary in English). (Ófáanlegt).
1950. Nr. 1. **Árni Friðriksson og Günther Timmermann:** Rannsóknir á hrygningarstöðvum vorgotssíldar vorið 1950. (Herring spawning Grounds off the South Coast of Iceland during Spring 1950. 5 Figs. No Summary. Extract printed in J. Conseil Explor. Mer. XVII. No. 2. Copenh. 1951). (Ófáanlegt).
Nr. 2. **Árni Friðriksson og Olav Aasen:** Norsk-íslenzku síldarmerkingarnar (9 Figs. but no Summary. This is a Translation of Á. F. and O. Aa.: The Norwegian-Icelandic Herring Tagging Experiments. Rep. on Norw. Fish. and Mar. Inv. Vol IX. Nr. 11. Bergen, Norway 1950). (Ófáanlegt).
1952. Nr. 1. **Árni Friðriksson og Olav Aasen:** The Norwegian-Icelandic Herring Tagging Experiments. Report no. 2. 13 Figs.

II. BINDI — VOL. II.

- Nr. 1. **Hermann Einarsson og Unnsteinn Stefánsson:** Drift Bottle Experiments in the Waters between Iceland, Greenland and Jan Mayen during the Years 1947 and 1949. 1954.
- Nr. 2. **Unnsteinn Stefánsson:** Temperature Variations in the North Icelandic Coastal Area. 1954.
- Nr. 3. **Hermann Einarsson:** Skarkolinn (*Pleuronectes platessa* L.) í Hamarsfirði. — (The Plaice (*Pleuronectes platessa* L.) in Hamarsfjörð, E-Iceland). 1956.
- Nr. 4. **Hermann Einarsson:** Frequency and distribution of post-larval stages of herring (*Clupea harengus* L.) in Icelandic waters. 1956.
- Nr. 5. **Jakob Jakobsson:** A Study of the Plankton-Herring Relationship off the SW-Coast of Iceland. 1958.
- Nr. 6. **Ingvar Hallgrímsson:** A Short-cut Method for Estimating Zooplankton Composition while at Sea. 1958.
- Nr. 7. **Hermann Einarsson:** The Fry of Sebastes in Icelandic Waters and Adjacent Seas. 1960.
- Nr. 8. **Unnsteinn Stefánsson:** Temperature at 20 Meters in Icelandic Waters in May–June 1950–1959. 1960.
- Nr. 9. **Unnsteinn Stefánsson, Baldur Líndal, Jóhann Jakobsson og Ísleifur Jónsson:** The Salinity at the Shores of Southwest Iceland. 1961.
- Nr. 10. **Jakob Jakobsson:** Icelandic Driftnet Herring Tagging Experiments. (Síldarmerkingar úr reknetum). 1961.

Forsíðumynd: Girnileg blanda. (Ljós.: Gísli Ólafsson).

HAFRANNSÓKNIR

13. HEFTI

REYKJAVÍK
HAFRANNSÓKNASTOFNUNIN

1978

Útgefandi:

HAFRANNSÓKNASTOFNUNIN
Skúlagötu 4, Reykjavík

Ritstjórn:

GUÐNI ÞORSTEINSSON, ritstjóri
EIRÍKUR Þ. EINARSSON
HJÁLMAR VILHJÁLMSOON

Setning, prentun, bókband: Prentsmiðja Hafnarfjarðar hf.

EFNI

Ástand nytjastofna á Íslandsmiðum og aflahorfur 1978 5–35

Gunnar Jónsson:

Skrá um nöfn á fiskum og ýmsum öðrum sjávardýrum 36–58

Samskrá 37–45

Nafnaskrá 46–57

Svend-Aage Malmberg:

Háfadjúp – Snæfellsnes 1971–1975

I. Háfadjúp 59–82

Ástand nytjastofna á Íslandsmiðum og aflahorfur 1978

FORMÁLI

Í tillögum um hinn nýja hafréttarsáttmála, sem unnið hefur verið að á undanförunum árum, eru skýr ákvæði þess efnis, að strandríkið ákveði sjálft þann hámarksafla, sem leyfilegt sé að taka af hinum einstöku dýrastofnum innan efnahagslögsögu þess.

Strandríkinu er þar beinlínis lögð sú skylda á herðar að tryggja á sem bestan hátt viðkomu og hámarksnýtingu þessara stofna með viðeigandi friðunaraðgerðum, sem byggðar skuli á hinn bestu vísindalegu þekkingu er það hefur yfir að ráða hverju sinni.

Strandríkið skal einnig sjálft ákvarða hve mikinn hluta af heildarafla hinna einstöku tegunda það telur sér fært að nýta.

Þessi ákvæði, sem gengið hafa óbreytt í gegnum margar endurskoðanir á tillögunum, hafa grundvallarþýðingu fyrir stjórnun fiskveiða á Íslandsmiðum.

Ein megin röksemd okkar á undanförunum áratugum fyrir stækkun fiskveiðilögsögunnar við Ísland var sú, að vegna þess hve algerlega við erum háðir fiskveiðum, værum við færari um að stjórna þessum veiðum en útlendingar eða alþjóðastofnanir. Reynslan á eftir að sýna hvernig okkur fer þetta úr hendi.

Ástand ýmissa nytjastofna á Íslandsmiðum er nú með þeim hætti, að strangt aðhald er nauðsynlegt með veiðunum. Við verðum þess vegna að gera okkur grein fyrir því, hve mikla veiði hinir ýmsu stofnar þola og haga sókn í samræmi við það.

Skýrsla þessi um ástand nytjastofna á Íslandsmiðum og veiðihorfur, er ekki sú fyrsta, sem stofnunin sendir frá sér um þessi mál, en það er ætlunin að úttekt sem þessi verði gerð reglulega um hver áramót og geti orðið grundvöllur að nauðsynlegri stjórnun veiðanna á komandi árum. Það er þó ýmsum vandkvæðum bundið að gera slíka úttekt á þessum tíma árs, m. a. vegna þess að endanlegar aflskýrslur vantar fyrir ýmsar tegundir síðustu mánuði ársins og verður því að áætla það sem á vantar.

Skýrsla þessi er undirbúin af hinum einstöku sérfræðingum, sem hlut eiga að máli, en hefur auk þess verið rædd ítarlega á sameiginlegum fundum allra sérfræðinga stofnunarinnar.

Við erum nú svo til einir um að nýta efnahagslögsögu okkar, en verðum þó að fara að öllu með gát og minnst þess, að við stjórnnum þessum veiðum ekki einir, því náttúran sjálf ræður einnig miklu um sveiflur í aflabrógðum. Það er því nauðsynlegt að vera vel á verði og endurmeta stöðuna á hverju ári, eða jafnvel oftar, ef þörf krefur, eða ný gögn gefa eitthvað óvænt til kynna. Fiskverndunarkerfi okkar verður því að vera sveigjanlegt, án þess að leggja meiri hömlur á útveginn en nauðsynlegt er hverju sinni.

Meginhluti nytjafiska okkar er af íslenskum uppruna, en þó veiðast hér tegundir, sem hafa stærra útbreiðslusvæði en Íslandsmið. Má þar nefna karfa og kolmunna og norsk-íslensku síldina. Af þessum sökum er okkur nauðsynlegt að hafa samband við þær þjóðir er veiða þessar tegundir á öðrum hafsvæðum og er ástand slíkra stofna tekið út af alþjóðlegum vinnufundum innan vébanda Alþjóðahafrannsóknaráðsins.

Erfiðasta vandamál okkar í dag er ofnýting þorskstofnsins, en veiðin á s.l. ári fór langt fram úr tillögum stofnunarinnar. Af þeim sökum verður að leggja til frekari takmörkun þorskaflans á þessu ári og því næsta, til þess að byggja upp hrygningarstofninn.

Tillaga stofnunarinnar um hámarksafli á þorski á árinu 1978 er 270 þúsund tonn og er það 20 þús. tonnum hærra en meðalþorskveiði Íslendinga á árunum 1967–1976, en heildarþorskaflinn á þessu tímabili var hins vegar 391 þús. tonn að meðaltali á ári (sjá töflu 3). Lagt er til að hámarksafli á ýsu verði 40 þús. tonn á árinu og er það 6 þús. tonnum meira en meðalveiði okkar árin 1967–1976, en í lok nóv. s.l. nam ýsuaflí okkar tæpum 33 þús. tonnum.

Þá er lagt til að ufsaveiðin verði takmörkuð við 60 þús. tonn og er það allveruleg hækkun frá veiði Íslendinga á s.l. ári.

Við getum aukið mjög sóknina í karfann eða í 60 þús. tonn á þessu ári, en í nóvemberlok s.l. var karfaafli okkar einungis rúm 26 þús. tonn.

Stofnunin telur að tvöfalda megi skarkolaveiðina á þessu ári og mætti taka úr stofninum 10 þús. tonn. Þrátt fyrir 10 þús. tonna grálúðuveiði á s.l. ári telur stofnunin, að auka megi þessar veiðar um 5 þús. tonn á þessu ári. Í nóvemberlok var steinbítaflinn orðinn tæp 10 þús. tonn og er það nokkru lægra en þau 13 þús. tonn, sem lagt er til að veiða megi sem hámark á þessu ári.

Að því er varðar síldveiðar, þá er lagt til að hámarksafli verði 35 þús. tonn á þessu ári og er það um 6 þús. tonna hækkun frá veiðinni á s.l. ári.

Þá er lagt til að hámarksafli loðnu fari ekki yfir 1 milljón tonna.

Lagt er til að humaraflinn fari ekki yfir 2.5 þús. tonn og er hér um að ræða 300 tonna lækkun frá veiðinni s.l. ár.

Hægt er að auka mjög hörpudisksveiði frá þeim 3.9 þús. tonnum er

veiddust á s.l. ári, því áætlað er að þekkt mið geti gefið af sér 7.5 þús. tonna ársafla.

Að lokum er lagt til, að heildarafli af rækju af hinum ýmsu veiðisvæðum fari ekki yfir 6.7 þús. tonn, en þó er enn óvíst um veiðar á nokkrum veiðisvæðum, m. a. á djúpslóð út af Norðurlandi.

Aftast í skýrslu þessari eru töflur, sem sýna veiði hinna einstöku tegunda á Íslandsmiðum undanfarna áratugi.

Hafrannsóknastofnunin, 2. febrúar 1978.

Jón Jónsson.

1. ÞORSKUR

1.1. Ástand stofnsins

Árabilið 1955–1974 var meðalársafli þorsks um 400 þús. tonn. Mestur varð aflinn árið 1954 tæplega 550 þús. tonn, en minnstur árið 1967, eða 345 þús. tonn. Árin 1968–1970 óx aflinn á ný og náði árið 1970 hámarki, 471 þús. tonnum. Þessi aukning stafaði að miklu leyti af sterkum þorsköngum frá Grænlandsmiðum. Síðan 1970 hefur afli farið minnkandi þrátt fyrir að góðir árgangar bættust í veiðanlega stofninn, t. d. árgangarnir frá 1964 og 1970. Árið 1977 er heildaraflinn áætlaður um 340 þús. tonn. Á umræddu tímabili hefur sókn aftur á móti farið sívaxandi og náði hún hámarki árið 1975. Við brotthvarf útlendinga af miðunum hefur sóknin aftur minnkað. Ástæðan fyrir því að aukin sókn skilaði ekki auknum afla, var minnkun þorskstofnsins. Þannig hefur heildarstofninn minnkað úr 2.6 millj. tonna árið 1955 í 1.2 millj. tonna árið 1978. Hrygningarstofni þorsksins hefur hrakað enn meira, úr um 1 millj. tonna á árunum 1957–1959 í 180 þús. tonn árið 1978. Það er einkum tvennt sem hefur valdið minnkandi stofnstærð: 1. Ástand þorskstofnsins við Grænland hefur verið lélegt undanfarin ár og fiskur því ekki gengið þaðan til hrygningar hér við land. 2. Með vaxandi sókn jókst óhjákvæmilega sóknin í smáfisk, svo að af þeim sökum hefur kynþroska þorski farið fækkandi. Með útfærslu fiskveiðilögsögunnar, brotthvarfi útlendinga af miðunum, stækkun möskva og lokun ýmissa uppellissvæði tímabundið eða til langframa, hefur dregið talsvert úr sókninni í smáþorskin, eins og vikið verður að síðar.

1.2. Árgangaskipan í veiðinni 1977

Fyrstu tvo mánuði ársins voru ágætar gæftir suðvestanlands. Talsverður þorskaflí fékkst á línu og var heildarþorskaflinn í janúar og febrúar nærri 40% meiri en sömu mánuði árið á undan. Uppistaðan í afla línubáta var smáþorskur af 1973 árganginum (allt að 70%) og varð af þessum sökum að grípa til skyndilokunar á Breiðafirði. Spáð hafði verið, að þar sem stærð hrygningarstofnsins yrði aðeins um 200 þúsund tonn myndi lítið af vertíðarþorski ganga á miðin og reyndist sú spá rétt.

Hrygningin var hins vegar dreifðari árið 1977 en árið áður, þannig að nokkur hluti hrygningarstofnsins gekk t. d. á grunnmið norðanlands og hryndi þar. Uppistaðan í hrygningarþorskinum bæði norðanlands og sunnan var 7 ára fiskur, eins og gert hafði verið ráð fyrir.

Á tímabilinu janúar—maí var 4 ára þorskur yfirgnæfandi í afla línubáta fyrir vestan. Afli togaranna, sem flestir héldu sig á Vestfjarðamiðum, var að langmestu leyti 4 og 5 ára þorskur (um 70% aflans). Hlutfall eldri og stærri þorsks var heldur hagstæðara í flotvörpu en í botnvörpu. Þannig var 42% þorsksins í flotvörpu 4 ára og yngri, en 44% aflans í botnvörpu. Yfir sumarmánuðina var hlutfall 4 ára þorsks og yngri í botnvörpuafslanum svipað og fyrri hluta ársins (42%), en mun hagstæðara í flotvörpu (32%). Hlutfall 4 ára þorsks óx hins vegar í afla línu- og handfærabáta yfir sumarmánuðina og var nær annar hver þorskur í þessi veiðarfæri af 1973 árganginum. Gögn þau, sem hér að framan er byggt á, ná fram í október 1977.

1.3. Sóknin á árinu 1977

Umtalsverðasta sóknarminnkun, sem varð á tímabilinu 1976—1977 er brotthvarf Breta af Íslandsmiðum 1. des. 1976. Þeir veiddu 55 þúsund tonn af þorski árið 1976, en ekkert í fyrra.

Þá varð nokkur sóknarbreyting hjá íslenska fiskiskipaflotanum á s.l. ári. Í fyrsta lagi jókst sóknin, vegna þess að fleiri íslensk skip stunduðu þorskveiðar 1977 en árið áður og í öðru lagi, vegna þess að engar veiðar voru stundaðar við Austur-Grænland árið 1977 og í þriðja lagi jókst sókn í þorskin vegna þess að minna var sótt í ufsa og karfa. Á móti kemur svo sóknarminnkun í þorsk vegna þorskveiðibannsins s.l. sumar og í desember s.l. Þá varð enn frekari sóknarminnkun í smáþorsk, þegar reglugerð um 155 millimetra möskva tók gildi 1. febrúar 1977.

Ekki er unnt að meta þessar sóknarbreytingar nákvæmlega á þessu stigi, en þar sem langmest munar um brottför Breta, er talið að heildarsókn í þorskstofninn hafi minnkað á árinu.

Þessi sóknarminnkun hefur þó fyrst og fremst komið fram gagnvart 3 og 4 ára fiski, en sóknin í eldri fisk hefur ekki minnkað.

Í samræmi við sóknarminnkunina hefur afli á úthaldsdag farið vaxandi hjá öllum flotanum, eins og við var að búast, að bátum SV-lands undanskildum. Þar minnkaði afli enn á úthaldsdag, vegna lélegs ástands hrygningarstofnsins.

1.4. Horfur

Aflinn árið 1978 mun að óbreyttri sókn frá s.l. ári verða 350 þúsund tonn; árið 1979 verður aflinn 320 þúsund tonn og árið 1980 340 þúsund tonn. Það er því fyrirsjáanlegt að afli á næsta ári verður ekki mikill, ef miðað er við afla undanfarinna ára og verður reyndar að fara aftur til ársins 1947 til að finna svo lágar aflatölur. Munurinn á ástandinu þá og nú er sá, að þá var lítill floti fiskiskipa að veiðum úr stórum stofni og því varð afli á sóknareiningu mikill. Í dag eru aftur á móti of mörg skip að veiða úr of litlum stofni, þannig að nýting flotans er óhagkvæm miðað við stærð stofnsins.

Með óbreyttri sókn mun stærð hrygningarstofnsins á næstu árum verða á bilinu 180—280 þúsund tonn. Þegar hrygningarstofninn byggist á veiku árgöngunum frá 1974 og 1975 mun stofninn enn minnka og fara niður fyrir 190 þúsund tonn, ef ekkert verður að gert.

Ekki liggja fyrir athuganir á ástandi þorskstofnsins við Austur-Grænland á s.l. ári, þar sem engir leiðangrar voru farnir þangað. Rannsóknir undanfarinna ára benda þó til þess, að þaðan sé engra gangna að vænta, sem heitið geti, á allra næstu árum, enda er ástand þorskstofnsins þar lélegt.

Á þessu ári og þeim næstu bætast mjög missterkir árgangar við veiðanlega hluta þorskstofnsins. Árgangarnir frá 1974 og 1975 eru taldir lélegir, en árgangur 1976 er talinn sterkur.

Slæmt ástand þorskstofnsins síðustu ár hefur haft í för með sér minnkandi afla þrátt fyrir aukna sókn. Ört minnkandi hrygningarstofn hefur leitt til vaxandi líkinda á því, að klak þorsksins misfarist. Enda þótt ekki hafi verið sýnt fram á samhengi milli stærðar hrygningarstofns og niðjafjölda, er þó augljóst, að einhver eru þau stærðarmörk hrygningarstofnsins, þar sem hann verður ófær um að gegna líffræðilegu endurnýjunarhlutverki sínu. Hér að lútandi er athyglisvert, að viðkoma þorskstofnsins hefur verið mjög sveiflukennd síðustu 4 ár, þ. e. eftir að stofninn fór niður undir og niður fyrir 200 þúsund tonn.

Lítill hrygningarstofn samsettur af tiltölulega fáum aldursflokkum,

kemur til hrygningar á takmörkuðu tímabili og veltur því á miklu, að umhverfisaðstæður séu hagstæðar einmitt þá. Þegar hrygningarstofn er stór og í honum eru margir aldursflokkar, dreifist hrygning yfir lengri tíma, sem stuðlar að því að einhver hluti stofnsins hrygni við hagstæðar aðstæður. Líta má á stóran hrygningarstofn sem aðlögun tegundarinnar að breytilegum umhverfisaðstæðum og tryggingu fyrir viðhaldi hennar.

Hafrannsóknastofnunin telur nauðsynlegt að byggja upp hrygningarstofninn og þorsstofninn í heild og tryggja þannig viðkomu stofnsins og hámarksafkrastur hans. Telja má eðlilegt að haga nýtingu þorsstofnsins á þann veg, að nota sterku árgangana frá 1973 og 1976 sérstaklega í þessu skyni.

1.5. Tillögur um aflahámark 1978

Auk þeirra friðunaraðgerða, sem þegar eru í gangi, leggur Hafrannsóknastofnunin því til, að þorskafli 1978 og 1979 fari ekki yfir 270 þúsund tonn hvort ár.

Æskileg aflsamsetning í þorskveiðunum árið 1978 verði sem hér segir:

3–4 ára	35 þús. tonn
5–6 ára	167 — —
7 ára og eldri	68 — —

Afli alls 270 þús. tonn

Tilgangur þessarar aflatakörkunar er sá, að vernda svo þá árganga, sem eru í uppvexti, að þeir geti byggt upp hrygningarstofninn á allra næstu árum og enn fremur að tryggja með áframhaldandi friðunaraðgerðum á komandi árum enn frekari stækkun hrygningarstofnsins. Samkvæmt þeim aflatakörkunum sem hér er mælt með, mun hrygningarstofninn í ársbyrjun 1980 verða 400 þús. tonn, eða 120 þús. tonnum stærri en ef ekkert yrði frekar að gert. Er þá búið að ná hrygningarstofninum upp fyrir þá stærð sem hann var í árið 1973. Þrátt fyrir þessar friðunaraðgerðir er búið við, að hrygningarstofninn minnki á ný árin 1981 og 1982, þegar lélegu árgangarnir frá 1974 og 1975 verða kynþroska, en nauðsynlegt er að nota sterka árganginn frá 1976 til þess að byggja upp hrygningarstofninn, en eins og er verða ekki gerðar tillögur um hámarksaflla lengra fram í tímann, þar sem endurmat með tilliti til nýrra upplýsinga um stofnstærð og árgangastyrkleika er nauðsynlegt á hverju ári.

Minnkuð sókn í 3 og 4 ára fisk hefur leitt til betri nýtingar stofnsins. Þá benda nýjustu rannsóknir til þess, að árgangar frá 1973, 1974 og 1975

séu ívið sterkari en fyrstu athuganir gáfu til kynna. Tillaga um hámarksaflla árið 1978 lækkar því ekki meira frá tillögu Hafrannsóknastofnunarinnar í fyrra, en raun ber vitni, þótt afli árið 1977 hafi farið talsvert fram úr þeirri tillögu. Þó skal bent á það hér að lokum, að ef tillaga Hafrannsóknastofnunarinnar um 275 þús. tonna hámarksaflla á s.l. ári hefði komið til framkvæmda, hefði hrygningarstofninn á komandi vetrarvertíð verið 50 þúsund tonnum stærri en nú er búið við og hefði mátt auka leyfilegan hámarksaflla á næsta ári talsvert fram yfir það sem nú er lagt til.

1.6. Viðmiðunarmörk þorskeftirlits 1978

Tilgangur skyndilokana veiðisvæða er að koma í veg fyrir óhæfilegt smáfiskadráp. Forsendur slíkra lokana verða að byggjast á hlutlægu mati og taka mið af ástandi þorsstofnsins hverju sinni. Sú stefna hefur verið mörkuð, að veiða ekki meira en 18% af þriggja og fjögurra ára fiski. Hin svokölluðu viðmiðunarmörk Hafrannsóknastofnunarinnar eru sett í þessum tilgangi, en þau breytast að sjálfsögðu eftir vaxtarhraða og stærð árganga.

Árið 1977 giltu þau viðmiðunarmörk, að gripið var til skyndilokunar svæðis, þegar 40% af fjölda þorska í afla var undir 58 cm. Var upphaflega gert ráð fyrir, að þessi viðmiðunarmörk giltu fyrir tímabilið janúar–júni, en að ný mörk tækju gildi 1. júlí.

Þessi breyting var eðlileg afleiðing af þeim vexti er viðmiðunarárgangurinn (árg. 1973) hafði tekið út á árinu.

Sjávarútvegsráðuneytið ógilti hins vegar hin nýju viðmiðunarmörk og giltu því hin upprunalegu mörk allt árið 1977.

Það er fiskifræðileg staðreynd, að þörf er nýrra viðmiðunarmarkna á hverju ári og einnig þarf að breyta þeim innan ársins í samræmi við vöxt fisksins.

Viðmiðunarárgangur þessa árs er frá árinu 1974. Hann er talinn nema 130 millj. fiska þriggja ára gamall og er því mun minni en viðmiðunarárgangurinn 1973, sem talinn var nema 340 millj. fiska þriggja ára.

Af þessum sökum er lagt til að hin nýju viðmiðunarmörk verði þannig, að gripið sé til skyndilokunar svæðis ef 20% af afla (eftir fjölda) er undir 58 cm fram til 1. júlí, en 20% af afla undir 62 cm það sem eftir er ársins.

2. ÝSA

Ýsuaflinn á Íslandsmiðum hefur síðan 1967 verið á bilinu 40–50 þúsund tonn, sem er allmikið undir meðalafla (70 þúsund tonn) árabilið 1950–1970. Stofninn minnkaði frá árinu 1963 úr 388 þúsund tonnum niður í

146 þúsund tonn árið 1971, en síðan hefur hann vaxið örlítið aftur og er nú talinn vera um 180 þúsund tonn. Hrygningarstofn ýsunnar hefur sýnt hliðstæða þróun, en ýsa sem er 4 ára og eldri telst til hrygningarstofnsins. Árið 1963 var hygningarstofninn 246 þúsund tonn en komst í lágmark árið 1973 eða 76 þúsund tonn. Síðan hefur hrygningarstofninn farið aftur vaxandi og er áætlaður 109 þúsund tonn í ársbyrjun 1978.

Ýsustofninum hnignaði svo miðað við fyrri ár vegna ofveiði á smáýsu og vegna þess að stórir árgangar hafa ekki bæst í stofninn um langt árabil, aðeins 1970 og 1973 árgangarnir eru í meðallagi. Á árinu 1977 bar mest á 1973 árganginum í ýsuveiðinni, þrátt fyrir það að hans gætti minna í veiðinni en ella, vegna aukinnar möskvastærðar. Algjör stakkaskipti til hins betra urðu á s.l. ári er möskvi var stækkaður í 155 mm. Sú ráðstöfun hefur dregið svo úr ofnýtingu smáýsunnar, að núverandi sóknarþungi og möskvastærð eru talin gefa hámarksafrakstur á niðja, þegar til lengdar lætur. Á s.l. ári dró þó úr ýsuafla vegna stækkunar á möskva, en aflinn var þá um 35 þús. tonn. Á þessu ári mun aflinn hins vegar aukast. Lagt er til að leyfilegur hámarksafli 1978 verði 40 þúsund tonn. Margt bendir til þess að 1976 ýsuárgangurinn sé allsterkur og eru því horfur á vaxandi ýsuafla á næstu árum.

3. UFSI

Ufsaveiði náði hámarki árið 1971, en þá nam heildarveiðin 137 þúsund tonnum. Síðan hefur afli farið minnkandi og var kominn niður í 80 þúsund tonn árið 1976. Minnkun aflans á rætur að rekja til minnkandi stofnstærðar. Henni valda lélegir árgangar, sem bæst hafa í stofninn að undanförunu og mun sú þróun halda áfram, a. m. k. næstu tvö árin og valda frekari rýrnun stofnsins. Þrátt fyrir það er ufsastofninn ekki kominn í þá lögð, sem hann var í um 1960. Nýting ufsastofnsins hefur verið á þann veg, að hann hefur gefið af sér sem næst hámarksafrakstur. Sóknin í yngri hluta stofnsins er nú tiltölulega lítil og minnkaði þegar ufsaveiðar í hringnót voru bannaðar. Þá hefur aukning möskvastærðar, lokun uppeldissvæða við Suðausturland og stækkun lágmarksstærðar í 50 cm minnkaði sókn í yngri ufsann.

Í úttekt sem gerð var á vegum Alþjóðahafrannsóknaráðsins í ársbyrjun 1977 var mælt með, að leyfilegur hámarksafli árin 1977 og 1978 yrði 60 þúsund tonn hvort árið. Bráðabirgðatölur um ufsaafla síðast liðins árs benda til þess, að aflinn hafi verið mjög svipaður þeim afla sem ráðlagt var að veiða það ár. Í samræmi við þessar niðurstöður er lagt til að leyfilegur hámarksafli árið 1978 verði 60 þús. tonn.

4. KARFI

4.1. Afli og heildarsókn

Heildarafli á Íslandsmiðum minnkaði úr 114 þúsund tonnum árið 1965 í 69 þúsund tonn árið 1973 og hefur haldist í þessu lágmarki, um 70 þús. tonn síðan, þrátt fyrir aukna sókn af hálfu Íslendinga til ársins 1976. Meðalársafli á árunum 1967–1976 var tæp 80 þúsund tonn, þar af veiddu Íslendingar að meðaltali tæp 27 þúsund tonn á ári.

Íslendingar og Þjóðverjar hafa tekið mestan hluta karfaaflans á Íslandsmiðum og hafa Þjóðverjar jafnan veitt meira en Íslendingar. Þó dróst karfaafli þeirra við Ísland saman á undanförunum árum, en afli Íslendinga var nokkuð jafn, 26–29 þúsund tonn um árabil. Afli okkar jókst svo verulega árin 1975 og 1976 og varð rúm 34 þús. tonn síðasta árið.

Karfaveiðar við Ísland eru að verulegu leyti blandaðar veiðar, en sókn Þjóðverja beindist þó einkum að karfastofninum og fór dagveiði þeirra minnkandi flest árin samhliða rýrnandi heildarafla, þrátt fyrir stórauðna afkastagetu togaranna.

Karfaafli Þjóðverja á Íslandsmiðum árið 1977 nam 32 þúsund tonnum. Sókn Íslendinga í karfann þetta ár var mun minni fram eftir sumri en árið áður og hefur karfaafli Íslendinga dregist verulega saman á árinu 1977. Ekkert var veitt við Austur-Grænland og aflinn á heimamiðum minnkaði. Í lok nóv. 1977 var hann um 26.400 tonn og má því ætla að hann verði um 28 þús. tonn á öllu árinu 1977. Karfaafli Belga, Færeyinga og Norðmanna er áætlaður tæp 2 þús. tonn (var rúm 1700 tonn 1976). Það er því ljóst, að heildarkarfaaflinn á Íslandsmiðum hefur verið um 62 þús. tonn á árinu 1977.

4.2. Alþjóðleg úttekt á karfastofnunum í N-Atlantshafi

Á s.l. ári var í fyrsta skipti reynt að gera heildarúttekt á karfastofnunum í Norður-Atlantshafi í vinnunefnd á vegum Alþjóðahafrannsóknaráðsins. Vinnunefndin leit á karfastofnana við Færeyjar, Ísland og A-Grænland sem eina heild.

Heildarkarfaaflinn á þessu svæði minnkaði úr 156 þús. tonnum árið 1965 í 88 þús. tonn árið 1973, en hefur aukist síðan, einkum árið 1976 og varð þá 189 þús. tonn. Þessi aukning stafar af stórfelldri smákarfaveiði Sovétmanna við Austur-Grænland, aðallega á árinu 1976 (101 þús. tonn).

Vinnunefndin komst að eftirfarandi niðurstöðum: Karfastofnarnir á svæðinu voru fullnýttir tímabilið 1965–74. Gotstofninn hefur minnkað

um 30–40% allra síðustu árin miðað við meðalstærð hans á tímabilinu 1965–1974. Slík minnkun gotstofnsins gefur ástæðu til fyllstu varúðar. Hin mikla sókn í smákarfa við A-Grænland árin 1975 og 1976 er mjög óæskileg og draga þyrfti stórlega úr henni.

4.3 Tillögur um hámarksafla 1978

Með tilliti til hins hæga vaxtar karfans, hinnar miklu veiði á smákarfa á uppeldissvæðunum við A-Grænland á árunum 1975 og 1976 og óvissunnar um áhrif þeirra, svo og hinnar alvarlegu minnkunar gotstofnsins síðustu árin, leggur Hafrannsóknastofnunin til, að leyfilegur hámarksafla við Ísland verði 60 þús. tonn á árinu 1978.

Miðað við karfaaflann á s.l. ári geta Íslendingar því aukið sinn eigin karfaafla um 100% á árinu 1978. Þessari aukningu aflans verður þó því aðeins náð með því að beina sókninni mun meira að karfaveiðum, en gert var á árinu 1977.

5. SKARKOLI

Árið 1976 var skarkolaafliinn við Ísland aðeins rúm 5 þúsund tonn; í lok nóvember á s.l. ári var skarkolaafliinn orðinn 4.5 þús. tonn.

Síðan Bretar hættu skarkolaveiðum hér við land hefur stofninn verið vannýttur. Allt bendir til þess, að fyrri áætlanir um 10 þús. tonna árlegan hámarksafla séu nálægt lagi. Það er því æskilegt að auka verulega sóknina í skarkolastofninn.

6. GRÁLÚÐA

Síðustu árin fyrir útfærslu fiskveiðilögsögunnar í 200 mílur var grálúðustofninn ofveiddur. Mestur var aflinn árið 1974, eða tæplega 36 þús. tonn.

Á árinu 1977 juku Íslendingar grálúðuafla sinn mjög verulega og voru togararnir þar fyrst og fremst að verki. Grálúðuaflinn var orðinn tæp 10 þús. tonn í nóvemberlok, en það er 3 þúsund tonnum meira en ársafla okkar 1970, er hann var mestur fram að þessu. Vestur-Þjóðverjar veiddu 4.5 þús. tonn á árinu 1977 og er það tvöfalt meira en þeir veiddu árið 1976.

Á fundi grálúðuvinnunefndar Alþjóðahafrannsóknaráðsins s.l. vetur tókst ekki að reikna út æskilegan hámarksafla af grálúðu á Íslandsmiðum vegna ónógra gagna. Verður því enn að nota fyrri áætlun Hafrannsóknastofnunarinnar, en þar er gert ráð fyrir, að taka megi 15 þús. tonn á ári úr stofninum við núverandi aðstæður, en um 20 þús. tonn þegar hann hefur náð sér eftir ofveiði undanfarinna ára.

7. LÚÐA

Lúðustofninn við Ísland hefur verið ofnýttur um langt skeið, vegna þess hve mikið veiðist af smálúðu með öðrum fiski. Heildaraflinn komst í hámark árið 1958, en þá veiddust 6.7 þús. tonn alls á Íslandsmiðum. Meðalársafliinn var 2.6 þús. tonn á árunum 1967–1976 og var hlutur Íslendinga 900 tonn, en þó hefur veiði okkar aukist undanfarin ár.

8. STEINBÍTUR

Meðalársafli af steinbít á tímabilinu 1967–1976 nam tæpum 14 þús. tonnum. Meðalafla okkar á þessu tímabili var um 9 þús. tonn.

Stærð steinbítstofnsins hefur tekið litlum breytingum á undanförunum árum og virðist stofninn hafa verið fullnýttur fram til ársins 1976.

Lagt er til að leyfilegur hámarksafla 1978 verði 13 þús. tonn þannig að Íslendingar geta aukið steinbítafla sinn talsvert frá því sem verið hefur.

9. SPÆRLINGUR

Spærlingsveiðar hafa verið stundaðar reglulega síðan 1969. Mestur varð aflinn árið 1976 eða rúm 27 þús. tonn. Meðalafla áranna 1969–1976 er rúm 7.600 tonn.

Spærlingur er skammlífur fiskur og verður í hæsta lagi 5 ára gamall. Afli spærlingsbáta er oft mjög blandaður öðrum afla, m. a. kolmunna, sem hingað til hefur verið flokkaður með spærlingsaflanum. Aukaafli þessi er mjög mismikill og breytilegur og fer það eftir árstíma og veiðisvæði. Spærlingsveiði má auka til muna, en nauðsynlegt er að strangt eftirlit verði með ungvíði nytjafiska í aflanum.

10. LÝSA

Samkvæmt aflaskýrslum hefur lýsuaflinn minnkað hér við land úr 2.700 tonnum 1964 í 250 tonn 1976. Útlendingar tóku meirihlutann af þessum afla. Afli Íslendinga hefur verið óverulegur samkvæmt skýrslum, en líklegt er að lýsan sé oft talin með öðrum afla. Með núverandi möskvastærð er ekki líklegt að lýsuafla í botnvörpu aukist.

11. LANGA

Samkvæmt skýrslum Alþjóðahafrannsóknaráðsins hefur lönguafli á Íslandsmiðum verið frá 6–15 þús. tonn á árunum 1967–1976. Erfitt er að gera sér grein fyrir hinum raunverulega afla, þar sem langa og blálanga eru ekki aðskildar í skýrslum sumra þjóða. Hafa Íslendingar veitt um $\frac{1}{2}$ – $\frac{2}{3}$ þessa magns. Lönguafllann má sennilega auka nokkuð, en hann er að mestu leyti aukaveiði og mun afli því fara nokkuð eftir því, hvernig öðrum veiðum er háttað.

12. BLÁLANGA

Um afla blálöngu á Íslandsmiðum er ekki vitað með vissu (sbr. löngu). Þó mun ekki fjarri lagi að áætla, að heildaraflinn á Íslandsmiðum hafi numið 3–6 þús. tonnum á ári og hafa Þjóðverjar tekið um helming þess afla.

13. KEILA

Keiluaflinn á Íslandsmiðum hefur verið um 5–8 þús. tonn á ári. Hlutur Íslendinga í þessum afla hefur verið breytilegur frá 1.6–4.6 þús. tonn á ári. Eftir 1970 hefur hlutdeild Íslendinga minnkað, en hlutur Færeyinga aukist. Á árinu 1976 var keiluaflí Íslendinga 2.9 þús. tonn, en heildaraflí á Íslandsmiðum 5.8 þús. tonn.

14. SKÖTUSELUR

Þetta er fisktegund, sem ekki er mikið um, en fæst lítilsháttar við veiði á öðrum tegundum. Heildaraflinn á Íslandsmiðum var 1.400 tonn árið 1968, en minnkaði síðan fram til ársins 1973, er hann var um 380 tonn. Síðan hefur hann aukist og var 618 tonn árið 1976.

15. LANGHALAR (slétti langhali og snarpi langhali)

Þetta eru djúpfiskar sem Íslendingar hafa ekki hagnýtt að neinu marki ennþá, enda fyrst verðlagðir 1976. Engar skýrslur liggja fyrir um veiði á þeim hér við land, en vitað er að Sovétmenn veiddu nokkuð af slétta langhala við Ísland á árunum 1965–68. Þetta eru hægvoxta tegundir og veiðar Sovétmanna við Nýfundaland hafa sýnt, að afli á sóknareiningu minnkar ört, þegar farið er að veiða langhala í stórum stíl.

16. GULLLAX

Gulllax hefur svo til ekkert verið nýttur af Íslendingum, enda þótt töluvert hafi veiðst af honum með öðrum fiski, einkum karfa. Hann er veiddur og nýttur til manneldis af ýmsum öðrum þjóðum. Þessi tegund er algeng á djúpslóð í hlýja sjónum. Í rannsóknarleiðöngnum hefur orðið vart við allmikið af honum í köntunum SV-lands og á Færeyjahrygg. Minna mun þó veiðast af honum nú en áður vegna stærri möskva í vörpum. Talið er, að veiða mætti töluvert af þessum fiski með smáriðnari vörpu.

17. LITLI KARFI

Litli karfi veiðist talsvert með karfa, en hefur ekki verið nýttur vegna smæðar. Ördugt kann að vera að ná til hans sumsstaðar vegna þess, að víða velur hann sér svæði, þar sem erfitt er að koma við botnvörpu. Allmikið er um þennan fisk, a. m. k. hin seinni ár, úti fyrir S- og SV-landi. Á ýmsum stöðum, t. d. SV-lands, virðist litli karfi hafa lagt undir sig svæði, þar sem áður var karfi.

18. HROGNKELSI

Grásleppuveiðar hafa farið vaxandi á undanförunum árum og náðu hámarki árið 1976 þegar söltuð voru 2.4 þús. tonn af hrognum, en það samsvarar 9.8 þús. tonnum af grásleppu upp úr sjó.

Árið 1977 fengust um 1.9 þús. tonn af hrognum (7.700 tonn af grásleppu upp úr sjó) og stafar þessi aflaminnkun að nokkru leyti af því, að þá voru settar ýmsar hömlur á veiðarnar með reglugerð, en einnig sýna veiðiskýrslur, að afli á sóknareiningu hefur minnkað á undanförunum árum samtímis aukningu sóknar og heildarafla.

Bráðabirgðakönnun bendir til að aflahámarkið 1976 hafi fengist með mikilli sókn á öllum hefðbundnum veiðisvæðum og ólíklegt að stofninn gefi meira af sér, án þess að til komi nýting nýrra veiðisvæða. Auka mætti sókn í rauðmagann frá því sem nú er.

19. SÍLD

19.1. Ástand sumargotssíldarstofnsins

Við lok síðasta áratugs og í byrjun þessa hafði íslenskum síldarstofnum hnignað svo mjög, að síldveiðar í hringnót voru bannaðar frá 1. febr. 1972 til 15. sept. 1975. Á þessu tímabili hafði íslenski vorgotssíldarstofn-

inn að vísu ekki sýnt nein batamerki, en sumargotssíldarstofninn hafði stækkað verulega, einkum vegna hins tiltölulega góða árgangs frá 1971. Stofnstærðarmælingar, sem fram fóru í nóv. 1973 gáfu til kynna, að þessi árgangur væri miklu stærri en hinir lélegu árgangar, sem bæst höfðu í stofninn allmörg ár þar á undan. Niðurstöður þessara mælinga hafa nú verið staðfestar, enda hefur þessi árgangur verið um eða yfir helmingur síldaraflans eftir að síldveiðar voru leyfðar að nýju haustið 1975 (sjá töflu 1).

Athuganir á stærð 1972 árgangsins sýna, að hann er lélegur. Stofnstærðarmælingarnar, sem fram fóru haustið 1975 bentu hins vegar til þess, að 1973 árgangurinn væri sterkur; þetta fékkst þó ekki staðfest árið eftir. Eigi að síður var þó gert ráð fyrir því í aflaspá fyrir 1977 að þessi árgangur myndi skila sér í verulegum mæli. Þessi spá hefur þó ekki ræst nema að takmörkuðu leyti.

TAFLA 1

Meðalþyngd og meðallengd suðurlandssíldar eftir aldri, aldurskipting í % og spá um aldursdreifingu 1978.

Aldur					Spá 1978			
	1974	1975	1976	1977	eftir fj.	eftir þyngd	meðalp. (g)	meðall. (cm)
2		2	1	1	1	1	80	22.0
3	66	4	15	16	12	8	160	26.5
4	14	62	6	24	53	46	200	29.0
5	17	12	55	11	10	11	260	32.3
6	2	15	11	39	4	6	290	33.2
7	1	2	9	5	17	23	320	34.3
8		1	2	3	2	3	340	35.0
8 +		1	1	1	1	2	370	36.0
	100	100	100	100	100	100		

Athuganir á aldurskiptingu síldaraflans og stofnstærðarmælingar haustið 1976 gáfu til kynna, að árgangurinn frá 1974 væri sterkur. Rannsóknir sem gerðar voru 1977 staðfestu fyrri mælingar og verður að gera ráð fyrir, að þessi árgangur sé nálægt því að vera meðalstór ef miðað er við tímabilið 1955–63, en sennilega talsvert sterkari en hinn tiltölulega góði árgangur frá 1971.

Athyglisvert er, að meðallengd síldar af 1974 árganginum er nærri 2 cm lægri en verið hefur um margra ára skeið. Slík breyting á vaxtarhraða rennir frekari stöðum undir þá skoðun, að þessi árgangur sé mun sterkari en fyrirrennarar hans.

Fyrstu athuganir á 1975 árganginum benda til, að hann sé af svipaðri stærð og 1974 árgangurinn, þ. e. af meðalstærð, ef miðað er við tímabilið 1955–1963.

Haustið 1977 var veitt hlutfallslega meira af stofninum en gert hafði verið ráð fyrir, þegar tillögur um hámarksafla voru gerðar. Þessa hækkun veiðidánarstuðla má einkum rekja til eftirfarandi atriða:

- 1973 árgangurinn reyndist ekki eins sterkur og gert hafði verið ráð fyrir,
- aflí fór um 3500 tonn fram yfir það sem lagt var til,
- síldin var mun magrari en árið áður og því þurfti fleiri síldar til þess að ná þeim afla, sem á land kom.

Gert er ráð fyrir að veiðidánarstuðlar hafi af þessum sökum verið um 25% hærri en áætlað var í tillögum um hámarksafla fyrir árið 1977.

19.2. Hrygningarstofn sumargotssíldar

Sé tekið tillit til þessarar hækkunar veiðidánarstuðla og miðað við þær forsendur um stærð árganga, sem að framan voru greindar, hefur stærð hrygningarstofnsins (4 ára síld og eldri) verið endurreiknuð fyrir árin 1975–1977 og spá gerð fyrir 1978–1979. Niðurstöður eru sem hér segir:

Hrygningarstofn sumargotssíldar (4 ára síld og eldri í þús. tonna):

1975	1976	1977	1978	1979
85	95	105	(155)	(200)

Samkvæmt spá fyrir árið 1977 átti hrygningarstofninn þá að vera 120 þús. tonn í stað 105. Þessi mismunur er fyrst og fremst vegna þess, að 1973 árgangurinn hefur reynst mun lélegri en búist hafði verið við.

Mörg undanfarin ár hefur sumargotssíldin orðið kynþroska 4 ára gömul og er því miðað við þann aldur þegar reiknuð er stærð hrygningarstofnsins. Þess ber þó að geta, að svo hefur dregið úr vaxtarhraða 1974 árgangsins, að sennilega verður hann ekki allur kynþroska 1978. Sá stofn sem hrygnir í raun á þessu ári verður því sennilega nokkru minni en gert er ráð fyrir í töflu hér að ofan.

Hrygningarstofninn var um 350 þús. tonn áður en honum tók að hnigna upp úr 1964. Stefnt er að því, að stofninn nái aftur þessari stærð innan fárra ára.

19.3. Tillögur um hámarksaflla og tilhögun veiða 1978

Með tilliti til þess, sem að framan er getið og afrakstursgetu stofnsins hverju sinni, eru hér með gerðar eftirfarandi tillögur um hámarksaflla og tilhögun síldveiða árið 1978.

- Leyfilegur hámarksaflli verði 35.000 tonn.
- Þessum aflla verði skipt milli hringnótar- og reknetabáta, en þar sem 3–4 ára síld (26–30 cm) verður í miklum meirihluta á miðunum á hausti komanda, er eindregið lagt til, að sú aflaukning sem gert er ráð fyrir frá fyrra ári verði fyrst og fremst tekin með reknetum og hringnótaveiðar ekki auknar frá því sem var 1977.
- Hringnótaveiðar verði leyfðar 20. sept. – 20. nóv., en reknetaveiðar frá 20. ág. – 20. nóv.
- Reglugerð um bann við veiði smásíldar verði breytt þannig, að 27 cm síld og minni megi ekki vera meiri en 25% í aflla í stað 50% (eftir fjölda).

20. LOÐNA

20.1. Þróun veiðanna

Loðnuveiðar í núverandi mynd hófust hér við land árið 1964, en þann vetur veiddust rúmlega 8 þús. tonn í hringnót við vestanverða suðurströndina og í Faxaflóa. Í byrjun voru veiðarnar eingöngu stundaðar á grunn-sævi við suður- og vesturströndina. Þær hófust fljótlega eftir að fyrsta gangan kom upp að landinu og stóðu þar til hrygning var langt komin.

Sumarið 1969 voru loðnuveiðar reyndar á djúpmiðum norðan- og norðaustanlands og út af Austfjörðum veturinn eftir. Árangur varð lítill sem enginn, enda útbúnaður annar og smærri í sniðum en nú er og með minnsta móti af loðnu á miðunum.

Árið 1973 urðu þáttaskil, en þá voru veiðar reyndar í janúar á nýjan leik á Austfjarðamiðum. Hafa þær veiðar síðan verið mismiklar, en árvissar. Árið 1976 hófust sumar- og haustveiðar norðan- og norðvestanlands. Þá fengust um 115 þúsund tonn, en 1977 tæp 260 þús. tonn.

Framangreind þróun loðnuveiðanna sést vel á töflu 6. Eins og við er að búast hafa orðið verulegar breytingar á þeim flota, sem loðnuveiðar stundar. Upphaflega voru skipin tiltölulega fá, en fjölgaði ört og munu hafa verið á annað hundrað þegar mest var. Á seinni árum hefur skipum fækkað nokkuð, en þau hafa hins vegar verið stækkuð mikið og búnaður

allur aukinn og bættur, þannig að afköst eru nú margföld miðað við sama skipafjölda fyrir fáum árum. Telja verður að afkastageta íslenska loðnuveiðiflotans sé orðin nægjanleg til þess að fullnýta loðnustofninn.

20.2. Stofnstærð og veiðiþol

Fullnægjandi vitneskja er enn ekki fyrir hendi um heildarstærð loðnustofnsins né afföll milli ára af völdum náttúrunnar. Til þessa liggja einkum þrjár ástæður: 1) skammlífi loðnunnar, 2) erfiðleikar við magnmælingar með fiskileitartækjum vegna ísreks og veðurs á þeim tímum árs sem best er að framkvæma mælingar að öðru leyti, 3) grundvöllur til merkinga úr hringnót varð fyrst fyrir hendi með tilkomu sumarveiða.

Af ofangreindum ástæðum er veiðiþol loðnustofnsins ekki nákvæmlega þekkt. Áætlað hefur verið, að það sé á bilinu 1–1.5 millj. tonna árlega og fram til ársins 1977 hafa veiðar verið langt neðan þessara marka.

Tafla 2 sýnir fjölda veiddrar loðnu eftir aldursflokkum á vetrarvertíð árin 1967–77 ásamt aflla í þúsundum tonna, hundraðshluta 4 ára loðnu og hlutfallslegan fjölda loðnuseiða árin 1972–77. Rannsóknir á fjölda og útbreiðslu loðnuseiða sýndu á sínum tíma, að árgangarnir 1972–75 voru mjög góðir. Athuganir á fjölda veiddra loðna eftir árgöngum hafa staðfest þetta og raunar leitt í ljós, að árgangarnir frá 1969 og 1970 voru einnig mjög sterkir.

TAFLA 2

Fjöldi veiddrar loðnu á vetrarvertíð (milljónir) eftir árgöngum á árunum 1967–1977. Taflan sýnir einnig aflann (í þús. tonna), hundraðshluta 4 ára loðnu og hlutfallslega fjölda loðnuseiða á árunum 1972–1977.

Aldur	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
2	37		25	18	258	627	915	1.319	397	79	52
3	1.992	2.119	6.309	2.371	6.157	14.650	13.650	16.307	14.610	7.689	12.111
4	2.168	997	1.671	5.905	2.607	1.435	5.309	3.552	3.597	7.409	11.763
5	38	33	6	154	26	94	82	160	137	61	91
Samt. fj.	4.235	3.149	8.011	8.448	9.048	16.702	19.956	21.338	18.471	15.238	24.017
Afli	97.2	78.1	170.6	190.8	182.9	276.5	440.9	461.9	457.6	338.7	545.0
% 4 ára	51.2	31.7	20.9	69.9	28.8	8.6	26.6	16.6	19.5	48.6	49.0
Hlutfallslegur fjöldi loðnuseiða á ágúst						89	116	134	89	32 ¹⁾	43

1) Seiðafjöldi 1976 reiknast nokkru lægri en hann er í raun, þar sem hluti svæðisins var undir ís er rannsókn var gerð.

Tiltölulega lágt hlutfall 3 ára loðnu veturna 1976 og 1977 er sennilega afleiðing lítils vaxtarhraða og seinkun kynþroska eins og hætt er við að verði hjá stórum árgöngum þegar samkeppni verður um æti. Árgangurinn frá 1975 hrygnir að hluta til í fyrsta sinn í vetur ásamt afganginum af hinum sterka árgangi frá 1974. Þess vegna er ekki ástæða til að takmarka veiðar á vetrarvertíð 1978, en afli gæti þá orðið allt að 650 þúsund tonn. Öðru máli gegnir um veiðarnar seinni hluta ársins 1978. Þær munu byggjast á þeim hluta hins sterka árgangs, sem ekki varð kynþroska í ár (3 ára) og árganginum frá 1976 sem talið er h. u. b. helmingi minni, sbr. töflu 2. Niðurstöður athugana, sem gerðar verða á tímabilinu júlí–september 1978 og gangur veiða mun ráða úrslitum um það, hvort nauðsyn ber til að takmarka loðnuafli ársins 1978.

Rannsóknir á fjölda og útbreiðslu loðnuseiða sumarið 1977 sýndu, að árgangur þess árs er af svipaðri stærð og árgangurinn frá 1976. Þessir tveir árgangar munu bera uppi veiðina árið 1979 og að verulegu leyti árið 1980. Með hliðsjón af þessu og meðan viðbrögð stofnsins við hinu stórauðna álagi eru að koma í ljós, virðist óráðlegt að fara næstu 2–3 árin yfir neðri mörk þess veiðipóls, sem þegar hefur verið nefnt, þ. e. 1 milljón tonna á ári.

Loks skal á það bent, að loðnan er skammlífur fiskur og hafa sveiflur í stofnstærð því skemmri aðdraganda en hjá langlífari tegundum.

20.3. Tillögur um veiðitakmarkanir

Til þess að tryggja svo sem kostur er viðvarandi hámarksafli og stuðla að öflun góðs hráefnis, er lagt til að settar verði eftirfarandi takmarkanir við loðnuveiðar:

1. Hámarksafli verði 1 milljón tonna á tímabilinu 1. júlí 1978 – 30. júní 1979.
2. Loðna 12 cm að lengd og minni verði friðuð með a) svæðislökunum og b) ákvæðum um aflsamsetningu eins og nú er og c) setningu reglugerðar um lágmarksmöskvastærð (19 mm).
3. Veiðibann frá lokum vetrarvertíðar til 15. júlí meðan yngri árgangurinn er að taka út sumarvöxt, loðnan er að fitna og átuinnihald er mest.

21. KOLMUNNI

Rannsóknir á stærð kolmunnastofnsins hafa einkum farið fram á hrygningarstöðvunum við Bretlandseyjar, þar sem mikill hluti kynþroska fisksins er saman kominn á tiltölulega afmörkuðu svæði.

Stofnstærðarmælingar hafa verið gerðar með fiskileitartækjum og enda þótt töluleg gildi séu nokkuð á reiki, er talið víst, að stærð hrygningarstofnsins sé á bilinu 8–15 milljónir tonna.

S.l. 2–3 ár hafa kolmunnaveiðar einkum verið stundaðar á hrygningarstöðvunum í mars–apríl og við Færeyjar í maí.

Tilraunaveiðar hafa nokkuð verið stundaðar út af Austfjörðum og í Austurdjúpi. Á árunum 1969–1971 fengu sovéskir skuttogarar t. d. verulegan kolmunnaafli á þessu svæði. Árið 1972 voru hringnótaveiðar reyndar, en árangur var fremur lélegur. Sumarið 1976 báru tilraunaveiðar með flotvörpu mjög góðan árangur. Í júlí 1977 fékk rannsóknaskip einnig mjög góðan afli út af norðanverðum Austfjörðum og í kjölfar þess stundaði eitt fiskiskip kolmunnaveiðar á þessum slóðum síðari hluta júlí s.l. með ágætum árangri. Líklegt er, að mikinn kolmunnaafli megi fá út af Austfjörðum að sumarlagi, en nauðsyn ber til að kanna betur hve langt fram á haust unnt er að stunda veiðarnar.

Undanfarin ár hefur verið mikið af kolmunna á hafsvæðinu milli Grænlands og Íslands. Ekki er ljóst hvort þetta er hluti af aðalstofninum, en telja verður það fremur ólíklegt. Haustið 1977 voru gerðar þarna veiðitilraunir með flotvörpu á leiguskipum og gefur árangur þeirra vonir um að þarna megi fiska mikið af kolmunna.

Þessum veiðitilraunum verður að fylgja eftir og þarf einkum að kanna á hvaða tíma er hentugast að veiða og hvenær og hversu langan tíma veiðivon er á hvoru svæði fyrir sig.

Sá afli sem hingað til hefur verið tekinn er svo örlítið brot af stofninum að telja verður hann mjög lítið nýttan.

22. HUMAR

Heildarveiði á humri árið 1977 var hin sama og árið áður eða um 2.800 tonn, en það var í samræmi við leyfilegan hámarksafli. Framan af humarvertíðinni var meðalafli á togtíma mun meiri en hann hefur verið um árabil, en seinni hluti vertíðar var lélegur, þannig að meðalafli á togtíma á allri vertíðinni varð endanlega hinn sami og 1976, eða 36 kg.

Árið 1977 jókst sóknin verulega við Vestmannaeyjar, í Meðallandsbug, Skeiðarárdjúpi og Breiðamerkurdjúpi, en meðalafli á togtíma á þessum

svæðum varð þrátt fyrir það 39 kg á móti 37 kg árið áður. Þessi batamerki má rekja til humars, sem nú er kominn í veiðina og áætlaður úr árgöngum 1969–71. Vegna þessara árganga er mjög mikið af smáum humri og millihumri í aflanum, en hann er þó löngu orðinn kynþroska og veiðar á ókynþroska undirmálshumri eru ekki umtalsverðar.

Humarveiðin við Suðvesturland, þ. e. frá Jökuldjúpi að Selvogsbanka gekk aftur á móti mun verr árið 1977 en árið áður og varð meðalafli á tog-tíma einungis 28 kg á móti 34 kg 1976, þrátt fyrir talsverða sóknarminnkun. Virðist sem þeir árgangar er komið hafa inn í nýtanlega hluta stofnsins á þessum svæðum undanfarin ár, séu mun minni en við Suður- og Suðausturland, enda var stofninn á þessu svæði verr farinn en víðast annars staðar. Árið 1977 varð þó sumsstaðar vart við aukna nýliðun í undirmálshumri á þessu svæði.

Nýir útreikningar byggðir á gögnum frá 1977 gefa til kynna, að þegar stofninn var síðast í hámarki um 1970, hafi sá hluti humarstofnsins sem nær lágmarksstærð til löndunar (þ. e. 7 cm halalengd eða 6 ára og eldri) verið um 18.7 þús. tonn. Vegna alltof mikillar sóknar á árunum 1970–72 minnk-aði stofninn ört og var kominn niður í um 11.2 þús. tonn árið 1974, en þá var gripið til öflugra friðunaraðgerða. Talið er að stofninn hafi verið kominn upp í 13.2 þús. tonn á s.l. ári og er aukningin eins og að ofan greinir, fólgin í nýliðun árganganna 1969–71 í nýtanlegum hluta humarstofnsins á árunum 1975–1977, fyrst sem smáhumri og síðar millihumri. Hluti stórhumars í aflanum hefur nær sífellt farið minnkandi frá 1969 og verður áfram lágur á árinu 1978, þar eð hann flokkast ekki sem stórhumar fyrr en u. þ. b. 9–10 ára gamall.

Þó má vænta nokkurrar aukningar í stórhumri á árunum 1979–81 þegar árgangarnir frá 1969–71 hafa náð tilskildri stærð. Ástæður fyrir hinu mjög lága hlutfalli stórhumars í afla undanfarinna ára, má að nokkru rekja til heldur lélegra árganga, t. d. 1968, auk hinnar miklu veiði á árunum 1970–72.

Þegar tillögur voru gerðar um leyfilegan hámarksafli árið 1977 var hlutur stórhumars lítillsháttar ofmetinn. Af þessum sökum og einnig til þess að stuðla að frekari uppbyggingu stofnsins er lagt til, að leyfilegur hámarksafli árið 1978 verði 2.500 tonn og að sóknartakmörkunum verði einkum beint að svæðum suðvestanlands.

23. HÖRPUDISKUR

Áætlað er að hörpudisksaflinn árið 1977 hafi verið 3.500 tonn, en hámarki náði þessi veiði árið 1972. Það ár nam aflinn 7.349 tonnum. Eins og undanfarin ár takmarkaðist aflinn af lágu markaðsverði og lítilli sókn á stórum hluta þekktra veiðisvæða. Afli á sóknareiningu hélst góður á s.l. ári og ekki virðist hafa reynt um of á veiðiþol svæðanna, nema með fáum undantekningum.

Talið er að veiðiþol þekktra miða nú sé um 5.000 tonn í Breiðafirði, 1.000 tonn á Vestfjörðum og a. m. k. 1.500 tonn í Húnaflóa eða samtals 7.500 tonn.

24. RÆKJA

24.1. Ástand og horfur á helstu veiðisvæðum

Rækjuveiðum hér við land hefur nokkur undanfarin ár verið stjórnað með ákvæðum um hámarksafli fyrir hvert veiðisvæði, enda virðist rækjan vera staðbundin. Aldursákvæðanir hafa t. d. leitt í ljós, að vöxtur er mishraður og sveiflur í stærð árganga koma ekki fram samtímis á hinum ýmsu svæðum. Veiði á einu veiðisvæði hefur því ekki áhrif á veiðar á öðru. Ekki er talið að um ofveiði sé að ræða á hinum hefðbundnu veiðisvæðum.

Á Breiðafirði náði aflinn hámarki árið 1974 eða 909 tonnum. Hámarksafrakstur þessa svæðis virðist vera 500–600 tonn. Árið 1975 varð ársaflinn einungis 334 tonn. Síðan 1976 hefur mikil fiskgengd verið í Breiðafirði og stórum hluta miðanna lokað í langan tíma af þeim sökum. Árin 1976 og 1977 voru þannig ekki leyfðar rækjuveiðar fyrr en komið var fram á sum- ar og einungis í Kolluál árið 1977 vegna lítills rækjuafli og mikils fisks. Kolluáll er talinn geta gefið af sér 70–80 tonn á ári, samkvæmt fyrstu útreikningum. Árið 1977 voru tekin um 100 tonn á því svæði.

Arnarfjarðarrækjan var ofveidd á árunum 1969–71 og voru veidd 690 tonn fyrri veturinn og 640 tonn seinni veturinn. Stofninn rétti ekki við fyrr en veturinn 1975–76, þegar leyft var að veiða 310 tonn. Veturinn 1976–77 var leyfilegur hámarksafli 520 tonn og 600 tonn veturinn 1977–1978.

Undanfarna vetur hafa góðir árgangar bæst í rækjustofninn í Ísafjarðardjúpi og var því lagt til að leyfilegur hámarksafli veturinn 1977–78 yrði 2.500 tonn.

Á árunum 1965–1972 urðu allmiklar breytingar á rækjusvæðum í Húnaflóa, t. d. fjölgaði veiðisvæðum og flokkunarvélur voru teknar í notkun. Frá og með vetrinum 1972–73 hafa veiðarnar tekið litlum breytingum og mið-

ast stofnstærðarútreikningar við s.l. fimm ár. Stofninn í Húnaflóa er ekki ofveiddur, sé litið á hann í heild, en veiðar hafa verið allskrykkjótta á Ófeigsfjarðarflóa. Rækjuafli í Húnaflóa var 1.940 tonn veturinn 1976–77, en lagt er til að leyft verði að veiða 2.000 tonn veturinn 1977–78.

Á Axarfirði hafa veiðar verið stundaðar í þrjú ár. Fyrstu niðurstöður benda til þess, að stofninn þar geti gefið af sér um 800–900 tonn á ári. Er lagt til að leyfilegur hámarksafli nemi 850 tonnum fyrir vertíðina 1977–78. Rækjan á Axarfirði og Húnaflóa á það sameiginlegt að standa mun þéttar en á flestum öðrum svæðum.

Ekki er enn komin næg reynsla á djúpslóðina við Norðurland til þess að áætla hámarksafkrastur. Grímseyjarmiðin virðast þola 180–230 tonna ársafli. Rækjumiðin við Kolbeinsey virðast þola meiri veiði en erfitt er að gera sér grein fyrir afrakstursgetu annarra djúpmiða norðanlands. Sumarið 1977 hamlaði hafis mjög veiðum við Norðurland, en það ár veiddust um 680 tonn á djúpmiðum norðanlands, þar af 310 tonn við Grímsey. Líklegt má telja að fleiri mið eigi eftir að finnast við Norðurland.

Á Berufirði eru rækjumið á takmörkuðu svæði. Nú er talið að hámarksafkrastursgeta þeirra sé 75–80 tonn á ári. Afli á tog tíma var mjög hár allt árið 1977. Lagt er því til að leyft verði veiði á 85 tonnum veturinn 1977–78.

24.2. Tillögur um leyfilegan hámarksafli

Rækjuvertíðin hefst víðast hvar í október eða nóvember og fæst oft einn þriðji til helmingur vertíðaraflans fyrir áramót. Reynt er að hafa leyfilegan hámarksafli nálægt varanlegum hámarksafkrastri og sem jafnastan frá ári til árs vegna þeirra, sem byggja afkomu sína á veiðunum, en slíkt verður þó að ráðast af ástandi stofnsins hverju sinni.

	Leyfilegur hámarksafli í tonnum	
	veturinn 1977–78	veturinn 1978–79
Arnarfjörður	600	590
Ísafjarðardjúp	2500	2500
Húnaflói	2000	2000
Axarfjörður	850	850
Berufjörður	85	75

Tillögur um leyfilegan hámarksafli fyrir vertíðina 1978–79 verða allar endurskoðaðar í september 1978. Gert er ráð fyrir, að rækjuafllinn á árinu 1978 verði a. m. k. 6.700 tonn, þar af um 700 tonn á djúpslóð við Norðurland.

25. HVALUR OG HVALVEIÐAR

Síðan veiðar á stórhval hófust að nýju árið 1948 hafa þær verið takmarkaðar við eina landstöð með 4 bátum. Auk þess hefur stöðin sjálf sett ýmsar takmarkanir á veiðarnar, t. d. fjölda hvala í veiðiferð.

Rannsóknir á langreyði benda til þess, að stofninn sé fullnýttur með núverandi sókn. Samkvæmt tillögum Alþjóðahvalveiðiráðsins má hámarksafli langreyðar vera mestur 304 hvalir á ári, en þó ekki fleiri en 1524 á hverju sex ára tímabili, þannig að í raun má meðalársafllinn ekki vera meiri en 254 á tímabilinu. Enn hefur Alþjóðahvalveiðiráðið samþykkt að hámarksafli á sandreyði sé nú 84 á ári, en veiði á þessari tegund hefur verið mjög sveiflukennnd, aðallega vegna breytilegra gangna. Ekki hefur ennþá verið sett aflamark á búrhvalsveiðina við Ísland.

Á s.l. ári tóku gildi alþjóðleg ákvæði um hámarksafli á hrefnu. Leyfilegur hámarksafli innan íslenskrar fiskveiðilögsögu er 200 dýr.

26. SELUR OG SELVEIÐAR

Stofnstærðarrannsóknir á landsel og útsel eru nýhafnar, m. a. með merkingum og aldursákvörðunum.

Talið er að landselsstofninn hér við land nemi 30–35 þús. dýrum.

Enginn ákvæði eru enn í gildi um takmarkanir á fjölda sela er veiða má við Ísland.

Veiðin byggist að langmestu leyti á landselskópum. Á árunum 1962–1976 var meðalársveiðin 6379 dýr, þar af 5679 landselskópar, 469 útselskópar, en aðeins 263 fullorðin dýr.

TAFLA 3

Tillögur um hámarksaflla einstakra tegunda á Íslandsmiðum árið 1978, afli 1976, 1977 og meðalafli 1967—76 (þús. tonn).

Tegund	Tillögur um hámarksaflla	Afli 1977 (áætl.)	Afli 1976		Meðalafli 1967—76	
	1978	Ísland	Ísland	Alls	Ísland	Alls
Porskur	270	325	281	348	250	391
Ýsa	40	35	35	42	34	46
Ufsi	60	47	57	82	54	100
Karfi	60	28	34	70	27	80
Skarkoli	10	5	5	5	6	8
Grálúða	15	10	2	5	4	13
Steinbítur	13	10	11	13	9	16
Síld	35	29	17	17	21	23
Loðna	1.000 ¹⁾	809	450	450	281	281
Humar	2.5	2.7	2.8	2.8	3.2	3.3
Hörpudiskur ...	7.5	3.9	3.7	3.7	3.5	3.5
Rækja	6.7 ²⁾	6.1 ²⁾	6.8	6.8	4.9	4.9
Botnfiskar	468	460	425	645	384	654
Síld og loðna ...	1.035	837	467	467	302	304
Humar, rækja, hörpudiskur ..	16.7	12.7	13.3	13.3	11.6	11.7

1) Fyrir tímabilið 1. júlí 1978 — 30. júní 1979.

2) Að undanskildum nokkrum veiðisvæðum, sbr. texta.

TAFLA 4

Veiði helstu botnfiska á Íslandsmiðum árin 1950—1976 (tonn).

	Porskur	Ýsa	Ufsi	Karfi	Skark.	Lúða	Steimb.	Grálúða
1950 Ísland	197.433	27.099	17.440	72.897	3.834	1.323	6.611	
alls	350.355	66.749	72.705	125.907	9.172	5.937	12.814	
1951 Ísland	183.252	22.173	21.152	97.213	4.183	2.364	8.259	
alls	348.482	56.029	85.838	166.501	8.439	6.626	17.273	
1952 Ísland	237.314	15.166	37.266	44.243	1.457	1.823	11.628	
alls	399.943	46.487	103.595	126.607	5.578	5.730	25.052	
1953 Ísland	263.516	14.954	30.261	32.894	0.350	1.073	12.331	
alls	526.061	54.828	79.099	157.488	4.693	4.798	24.041	
1954 Ísland	306.191	21.322	16.416	28.850	0.289	0.754	6.354	
alls	547.530	62.652	69.629	141.124	5.663	3.956	15.922	
1955 Ísland	315.438	21.704	12.301	32.724	0.259	0.410	4.562	
alls	538.130	64.945	47.843	110.269	7.733	3.219	14.681	
1956 Ísland	292.586	22.054	25.250	33.713	0.515	0.710	6.509	
alls	480.709	62.289	67.860	92.899	7.888	3.259	17.928	
1957 Ísland	247.087	31.302	19.055	27.914	1.622	1.498	11.172	
alls	451.909	76.726	62.061	84.122	9.603	4.766	22.337	
1958 Ísland	284.407	28.624	14.961	20.439	0.648	1.121	10.811	
alls	508.683	70.498	53.178	90.497	8.163	6.698	23.990	
1959 Ísland	284.259	26.534	14.975	19.915	0.921	1.126	9.677	
alls	452.504	64.578	48.479	82.344	8.428	6.090	18.892	
1960 Ísland	295.668	41.988	12.703	20.356	3.405	1.701	9.429	
alls	465.318	87.493	48.039	82.561	8.059	7.115	18.564	
1961 Ísland	233.874	51.300	13.675	15.345	4.226	1.618	12.600	
alls	374.645	102.056	49.795	68.822	11.001	5.595	20.455	
1962 Ísland	221.820	54.288	13.464	13.185	5.010	1.517	13.192	
alls	376.342	119.615	50.380	75.277	11.411	4.924	23.231	2.393
1963 Ísland	232.839	51.834	14.758	22.803	3.325	1.202	17.304	
alls	402.002	102.444	48.449	90.132	9.658	4.653	29.454	3.215
1964 Ísland	273.584	56.586	21.665	18.096	5.336	1.089	8.183	
alls	429.284	99.047	60.417	95.160	9.368	3.759	17.192	3.512
1965 Ísland	233.483	53.506	24.866	23.663	7.286	0.946	7.491	
alls	393.636	99.033	60.107	114.100	10.898	4.060	17.555	5.951
1966 Ísland	223.974	36.028	21.022	16.607	7.354	0.898	7.891	
alls	356.755	60.100	52.168	107.068	11.875	2.647	14.799	7.560

	<i>Porskur</i>	<i>Ýsa</i>	<i>Ufsi</i>	<i>Karfi</i>	<i>Skark.</i>	<i>Lúða</i>	<i>Steinb.</i>	<i>Grálúða</i>
1967 Ísland	193.449	37.977	29.021	17.857	5.644	1.018	10.268	
alls	325.022	60.225	76.449	95.083	11.380	2.805	16.947	30.056
1968 Ísland	227.594	34.014	38.207	24.716	6.144	0.940	8.972	
alls	381.070	51.192	78.578	96.475	10.270	2.091	14.892	21.036
1969 Ísland	281.680	35.036	53.988	24.321	10.764	0.842	7.674	5.856
alls	406.411	46.613	116.343	87.736	14.031	2.077	12.470	25.020
1970 Ísland	302.875	31.833	63.882	23.807	8.117	1.103	5.706	7.343
alls	470.757	44.488	116.836	78.962	10.018	3.212	10.549	30.820
1971 Ísland	250.324	32.376	60.080	29.118	7.179	1.284	5.286	5.020
alls	453.052	46.107	136.519	82.370	9.688	3.112	11.284	15.049
1972 Ísland	225.354	29.252	59.945	26.973	5.129	1.088	9.036	4.640
alls	398.528	39.270	111.301	77.325	6.496	2.325	14.099	10.665
1973 Ísland	238.898	34.390	56.342	26.470	4.132	1.032	10.578	2.115
alls	383.446	45.505	110.888	69.650	4.773	2.000	13.996	7.386
1974 Ísland	238.066	34.401	65.220	27.799	3.936	0.977	11.977	2.842
alls	374.770	42.626	97.517	69.128	4.021	1.762	15.293	7.866
1975 Ísland	264.975	36.658	61.430	32.659	4.399	1.168	11.042	1.212
alls	370.991	45.703	87.924	70.734	4.575	1.894	13.842	3.308
1976 Ísland	280.831	34.870	56.811	34.028	4.993	1.632	11.485	1.687
alls	347.849	42.367	81.945	69.870	5.024	2.105	13.333	5.448

TAFLA 5
Sildarafli (tonn).

<i>Ár</i>	<i>Á Íslandsmiðum</i>		<i>Annarsstaðar</i>	<i>Samtals</i>
	<i>Ísland</i>	<i>Heildarafli</i>		
1950	60.441	74.561		60.441
51	84.837	105.674		
52	32.038	61.464		32.038
53	69.518	95.422		69.518
54	47.774	61.152		47.774
55	52.574	74.502	1.018	53.592
56	101.171	124.159		101.171
57	115.363	143.987		115.363
58	107.484	151.199		107.484
59	182.601	237.991		182.601
1960	136.437	224.478		136.437
61	325.911	461.584		325.911
62	478.127	650.508		478.127
63	396.476	507.703		396.476
64	544.396	625.141		544.396
65	590.445	624.040	172.485	762.930
66	430.128	482.615	296.980	727.108
67	94.283	118.483	368.521	462.804
68	27.589	30.775	113.939	141.528
69	23.513	24.103	33.380	56.893
1970	16.445	16.445	34.924	51.369
71	11.831	11.836	49.584	61.415
72	310	310	41.381	41.691
73	254	254	43.359	43.613
74	1.286	1.287	39.185	40.471
75	13.280	13.280	20.153	33.433
76	17.168	17.168	12.808	29.976
77	28.687	28.687		28.687

TAFLA 6
Loðnuafli Íslendinga (þús. tonn).

Ár	S- og SV- land	Djúpmið N-, NA- og Austurland	Djúpmið N- og NV-land	Samtals
	Febr.–apríl	Janúar og febr.	Júli–des.	
1964	8.6			8.6
65	49.7			49.7
66	124.5			124.5
67	97.2			97.2
68	78.1			78.1
69	170.6			170.6
1970	188.8	2.0		190.8
71	182.9			182.9
72	276.5			276.5
73	345.3	95.6		440.9
74	433.8	28.1		461.9
75	335.6	122.0	3.1	460.7
76	252.1	86.6	114.4	450.1
77	303.0	246.2	259.7	808.9

TAFLA 7
Veiði á humri, rækju og hörpudiski (tonn).

Ár	Humar			Rækja	Hörpudiskur
	Ísland	Aðrir	Samt.	Ísland	Ísland
1950		15	15		
51		26	26		
52		53	53		
53		144	144		
54		236	236		
55		203	203	390	
56		138	138	772	
57		312	312	500	
58	728	593	1.321	768	
59	1.404	602	2.006	1.068	
1960	2.081	451	2.532	1.396	
61	1.490	322	1.812	1.207	
62	2.662	154	2.816	541	
63	5.550	512	6.062	733	
64	3.487	586	4.073	675	
65	3.706	409	4.115	926	
66	3.465	546	4.011	1.776	
67	2.731	208	2.939	1.428	
68	2.489	157	2.646	2.469	
69	3.512	189	3.701	3.281	402
1970	4.026	119	4.145	4.431	2.432
71	4.657	155	4.812	6.248	3.658
72	4.321	260	4.581	5.344	7.349
73	2.791	5	2.796	7.166	4.661
74	1.983	6	1.989	6.328	2.851
75	2.357	—	2.357	5.025	2.784
76	2.780	—	2.780	6.780	3.669
77	2.800 (áætl.)		2.800 (áætl.)	7.200 (áætl.)	3.500 (áætl.)

TAFLA 8
Hvalveiðar við Ísland (fjöldi hvala).

Ár	Steypi- reyður	Lang- reyður	Sand- reyður	Búr- hvalur	Hnúfu- bakur	Hrefna
1948	24	195	5	15		
49	33	249	12	28	2	
1950	28	226		11		
51	11	312	2	13	1	
52	14	224	25	2		
53	5	207	70	48	2	
54	9	177	93	54	1	
55	10	236	134	20		
56	8	265	72	95		
57	10	348	78	81		
58	5	289	91	123		
59	6	178	67	120		
1960		160	42	177		
61		142	58	150		
62		303	44	136		
63		283	20	136		
64		217	89	138		
65		289	74	69		
66		310	41	86		
67		239	48	119		
68		202	3	75		
69		251	69	103		
1970		272	44	61		
71		208	240	106		
72		238	132	76		
73		267	138	47		
74		285	9	71		90
75		245	138	37		181
76		275	3	111		195
77		144	131	110		

TAFLA 9
Selveiði við Ísland.

Ár	Heildar- veiði	Landsels- kópar	Útsels- kópar	Fullorðin dýr
1962	5786	5101	293	392
63	6573	5795	568	210
64	7063	6176	593	294
65	6581	5598	767	216
66	6148	5578	404	166
67	4977	4481	449	47
68	5726	5049	524	153
69	6666	5831	579	256
1970	6740	5942	404	394
71	6894	6126	557	211
72	6930	6237	415	278
73	6803	5996	483	324
74	6240	5534	406	300
75	6673	6111	122	440
76	5891	5627	?	264
Samtals	95691	85182	6564	3945
Meðaltal	6379	5679	469	263

Skrá um nöfn á fiskum og ýmsum öðrum sjávardýrum

Undanfarin ár höfum við á Hafrannsóknastofnuninni oft þurft að svara spurningum um erlend nöfn á ýmsum fiskum og sjávardýrum sem finnast á Íslandsmiðum og víðar. Einnig er spurt um íslensk nöfn fyrir erlend. Það gæti því verið þægilegt að hafa aðgang að skrá um nöfn nágrannaþjóða okkar á nokkrum algengum tegundum fiska — einkum nytjafiska — og sjávardýra á Íslandsmiðum. Á meðan á samantekt skrárinnar stóð stóðst höfundur ekki freistinguna og lét fljóta með nöfn nokkurra annarra tegunda sem algengar eru í nágrannahöfunum en flækjast stundum hingað.

Skránni er skipt í tvennt. Fyrst er samskrá sem nær yfir 56 tegundir fiska, 17 tegundir hvala, 6 tegundir sela, rostung, 2 tegundir krabbadýra og 6 tegundir skeldýra og nöfn þeirra á færeysku (f), dönsku (d), norsku (n), sænsku (s), þýsku (þ), ensku (e) og frönsku (fr.) auk íslensku og vísindaheitis. Við fiskana er einnig getið nafna sem tíðkast í Bandaríkjunum (am) ef þau eru frábrugðin ensku nöfnunum. Hver tegund hefur sitt ákveðna númer. Á eftir samskránni er nafnaskrá. Þar eru öll nöfnin í stafrófsröð án tillits til tungumáls og er tegundarnúmer samskrárinnar við hvert nafn. Í skránni eru gerður greinarmunur á breiðum og grönnum sérhljóðum: „a“ er því talið á undan „á“, „i“ á undan „í“ osfrv. Stafirnir „á“ og „ä“ eru taldir sjálfstæðir og koma þeir á eftir „á“ í stafrófinu (a, á, ä, ä osfrv.). Þá er gerður greinarmunur á „ö“ og „ø“ og er „ö“ talið á undan.

Við samantekt þessa hefur verið stuðst við fjöldan allan af bókum og ritum og er þeirra helstu getið í heimildaskrá aftast. En þrátt fyrir fjölda góðra heimilda má búast við að einhver nafnanna séu ekki alveg rétt því að stundum gætir ósamræmis í hinum ýmsu ritum. Margar fisktegundir og einkum hvalategundir hafa fleiri en eitt nafn bæði á íslensku og erlendum málum og hefur ekki verið hirt um að eltast við þau öll en oftast látið nægja að taka þau nöfn sem algengust eru eða þekktust. Vonast er til að enginn meiri háttar ruglingur skapist af þessu og þeir sem rit þetta nota hafi nokkurt gagn af.

Guðna Þorsteinsdóttir fiskifræðingi þakka ég góð ráð og leiðbeiningar.

SAMSKRÁ

FISKAR

- 1 **Áll** *Anguilla anguilla*
f. állur, d. ål, n. ål, s. ål, þ. Aal, Flussaal, e. eel, fr. anguille.
- 2 **Beinhákarl** *Cetorhinus maximus*
f. brugda, d. brugde, n. brugde, s. brugd, þ. Riesenhai, e. basking shark, shark, fr. pèlerin.
- 3 **Blágóma** *Anarhichas denticulatus*
f. blágómur, d. blå havkat, bredpannet havkat, n. blåstenbit, s. blå havkatt, þ. Wasserkatze, Blauer Katfisch, e. blue seacat, jelly cat, am. northern wolffish.
- 4 **Blálanga** *Molva dypterygia dypterygia*
f. blálonga, d. byrkelange, n. blålange, byrkelange, s. birkelanga, þ. Blauer Leng, e. blue ling, fr. langue bleue, campagnol.
- 5 **Bleikja** *Salvelinus alpinus*
f. bleikja, d. fjeldørred, n. røyr, røye, s. röding, þ. Seesabling, Saibling, e. char, charr, fr. ombles-chevalier, ombles-arctique, am. arctic char.
- 6 **Brynstirtla** *Trachurus trachurus*
f. rossamakrelur, d. hestemakrel, n. taggmakrell, s. taggmakrill, þ. Stöcker, Bastardmakrele, e. horse mackerel, scad, fr. chinehard, saurel.
- 7 **Dröfnuskata** *Raja clavata*
f. naglasköta, d. sømrokke, n. piggs skate, s. knaggrocka, þ. Keulenroche, Nagelroche, e. roker, thornback ray, fr. raie bouclée.
- 8 **Geimyt** *Chimaera monstrosa*
f. havmús, d. havmus, n. hágylling, s. havsmus, þ. Seerate, Spöke, e. rabbitfish, rat-tail, rat-fish, fr. chimère monstreuse.
- 9 **Grálúða** *Reinhardtius hippoglossoides*
f. svartkalvi, d. hellefisk, n. blákveite, s. lilla hälleflundra, þ. Schwarzer Heilbutt, e. Greenland halibut, fr. flétan noir.
- 10 **Grásleppa** (sjá hrognkelsi)
- 11 **Gulllax** (stóri) *Argentina silus*
f. gulllaksur, d. guldlaks, n. vassild, s. guldlaks, þ. Goldlachs, e. great silver smelt, fr. saumon doré, grande argentine, am. Atlantic argentine.

- 12 **Hafáll** *Conger conger*
f. havállur, d. havål, n. havål, s. havsål, þ. Meeraal, e. conger eel, fr. congre.
- 13 **Háfur** *Squalus acanthias*
f. háur, d. pighaj, n. pigghå, hå, s. pigghaj, hå, þ. Dornhai, e. spurdog, piked dogfish, fr. aiguillat, am. spiny dogfish.
- 14 **Hákarl** *Somniosus microcephalus*
f. hákelling, d. havkal, n. hákjerring, s. hákæring, þ. Eishai, e. Greenland shark, fr. laimargue courtes.
- 15 **Hámeri** *Lamna nasus*
f. hemari, d. sildehaj, n. hábrann, sildehaj, s. hábrand, þ. Heringshai, e. porbeagle, fr. taupe.
- 16 **Hlýri** *Anarhichas minor*
f. liri, d. plettet havkatt, n. havkat, s. fläckig havkat, þ. Geflecker Katfisch, e. spotted catfish, fr. loup marin, am. spotted wolffish.
- 17 **Hornsíli** *Gasterosteus aculeatus*
f. kombikk, d. trepigget hundestejle, n. strikling, s. storspigg, þ. Dreistachliger Stichling, e. stickleback, tiddler, three spined stickleback, fr. épinoche.
- 18 **Hrognkelsi** *Cyclopterus lumpus*
f. rognkelsi, d. stenbider, n. rognkjeks, s. sjurygg, þ. Seehase, e. lump, lumpsucker, fr. lompe, am. lumpfish.
- 19 **Ískóð** *Boreogadus saida*
d. polartorsk, n. polartorsk, s. polartorsk, þ. Polardorsch, e. polarcod, fr. morue des glaces, am. arctic cod.
- 20 **Karfi (stóri)** *Sebastes marinus*
f. stóri kongafiskur, d. rødfisk, n. uer, s. störrer kungsfisk, rødfisk, þ. Grosser Rotbarsch, e. Norway haddock, red-fish, fr. rascasse du nord, am. redfish, ocean perch.
- 21 **Karfi (litli)** *Sebastes viviparus*
f. litli kongafiskur, d. lille rødfisk, n. lysuer, berggalt, s. mindre kungsfisk, þ. Kleiner Rotbarsch, e. Norway haddock, fr. petite sébaste.
- 22 **Keila** *Brosme brosme*
f. brosmi, d. brosmi, n. brosmi, lubb, s. lubb, þ. Lumb, Brosme, e. torsk, tusk, fr. brosmi, am. cusk.

- 23 **Kolmunn** *Micromesistius poutassou*
f. svartkjaffur, d. sortmund, n. blágunnar, kolkjeft, kolmule, s. kolmule, blávitling, þ. Blauer Wittling, e. blue whiting, poutassou, fr. poutassou, merlan bleu.
- 24 **Langa** *Molva molva*
f. longa, d. lange, n. lange, lange, s. långa, þ. Lengfisch, Leng, e. ling, fr. lingue, am. European ling.
- 25 **Langlúra** *Glyptocephalus cynoglossus*
f. lálla, d. skærising, n. smørflyndre, s. rödtunga, þ. Rotzunge, s. witch, fr. plie grise, am. witch flounder.
- 26 **Lax** *Salmo salar*
f. laksur, d. laks, n. laks, s. lax, þ. Lachs, e. salmon, fr. saumon, am. Atlantic salmon.
- 27 **Litla brosmi** *Phycis blennoides*
f. litla brosmi, d. skælbrosme, n. skjellbrosme, s. fjällbrosme, þ. Gabeldorsch, e. greater forkbeard, fr. petite lingue, mostelle.
- 28 **Loðna** *Mallotus villosus*
f. lodnasild, d. lodde, n. lodde, s. lodda, þ. Lodde, e. capelin, fr. capelan.
- 29 **Lúða** *Hippoglossus hippoglossus*
f. kalvi, d. helleflynder, n. kveite, s. Hälleflundra, þ. Heilbutt, e. halibut, fr. flétan.
- 30 **Lýr** *Pollachius pollachius*
f. lýrur, d. lubbe, n. lyr, s. lyrtorsk, þ. Pollack, e. pollack, lythe, fr. lieu jaune.
- 31 **Lýsa** *Merlangius merlangus merlangus*
f. hvítíngur, d. hvilling, n. kviting, s. vitling, þ. Wittling, e. whiting, fr. merlan.
- 32 **Lýsingur** *Merluccius merluccius*
f. lýsingur, d. kulmule, n. lysing, s. kummel, þ. Seehecht, e. hake, fr. merlu, (am. silver hake = *M. bilinearis*).
- 33 **Makrill** *Scomber scombrus*
f. makrelur, d. makrel, n. makrell, s. makrill, þ. Makrele, e. mackerel, fr. maquereau, am. Atlantic mackerel.

- 34 **Marhnútur** *Myoxocephalus scorpius*
f. krutt, ulka, d. almindelig ulk, n. marulk. pelekunter, s. ulk, rötsimpa, þ. Gemeiner Seeskorpion, e. bullrout, shortspined sea scorpion, father lasher, fr. scorpion du mer, chaboisseau, am. shorthorn sculpin.
- 35 **Rauðmagi** (sjá hrognkelsi)
- 36 **Rauðspretta** (sjá skarkoli)
- 37 **Sandhverfa** *Psetta maxima*
f. hvasskvoysa, d. pighvarre, n. piggvar, s. pigvar, þ. Steinbutt, e. turbot, fr. turbot.
- 38 **Sandkoli** *Limanda limanda*
f. sandsprøka, d. ising, n. sandflyndre, s. sandskädä, þ. Kliesche, Scharbe, e. dab, fr. limande.
- 39 **Sandsili** *Ammodytes tobianus*
f. litla nebbasild, d. tobis, n. småsil, s. tobis, þ. Kleiner Sandaal, Sandspierling, e. sandeel, fr. lançon, équille.
- 40 **Sardína** *Sardina pilchardus*
d. sardin, n. sardin, s. sardine, þ. Pilchard, e. pilchard, sardine, fr. sardine.
- 41 **Sild** *Clupea harengus*
f. sild, d. sild, n. sild, s. sill, þ. Hering, e. herring, fr. hareng.
- 42 **Skarkoli** *Pleuronectes platessa*
f. reyðsprøka, d. rödspætte, n. gullflyndre, s. rödspotta, þ. Scholle, Goldbutt, e. plaice, fr. plie.
- 43 **Skata** *Raja batis*
f. skøta, d. skade, n. storskate, s. slätrocka, þ. Glattrochen, e. skate, blue eða grey skate, fr. pocheteau, flotte.
- 44 **Skrápflúra** *Hippoglossus platessoides limandoides*
f. hvassasprek, d. háising, n. gapeflyndre, s. lerskädä, þ. Doggerscharbe, e. long rough dab, fr. balai, am. American plaice.
- 45 **Skötuselur** *Lophius piscatorius*
f. havtaska, d. bredflab, n. breiflab, s. marulke, havsulke, þ. Seeteufel, e. angler, monkfish, frogfish, fr. lotte, baudroie.
- 46 **Slétthali** *Coryphaenoides rupestris*
f. kubbuta langasporl, d. skolæst, langhale, n. buttnase, skolest, s. skolæst, fr. grenadier, am. rock grenadier.

- 47 **Slétthverfa** *Scophthalmus rhombus*
d. slethvarre, n. slettvar, s. slättvar, þ. Glattbutt, e. brill, fr. barbue.
- 48 **Snarphali** *Macrourus berglax*
n. isgalt, s. Fabrius' längstjert, þ. Grenadier, e. grenadier, fr. grenadier, am. roughhead grenadier.
- 49 **Spærlingur** *Trisopterus esmarki*
f. hvítingsbröður, d. spærling, n. augepål, öjepål, s. vittinglyra, þ. Stintdorsch, e. Norway pout, fr. tacaud norvégien.
- 50 **Steinbítur** *Anarhichas lupus*
f. steinbítur, d. havkat, n. stenbid, s. havkat, þ. Seewolf, Gestreifter Katfisch, e. catfish, wolffish, fr. loup, loup marin, am. Atlantic wolf-fish.
- 51 **Stórkjafta** *Lepidorhombus whiffiagonis*
f. glaskroysa, d. glashvarre, n. glasvar, s. glasvar, þ. Scheefsnut, Flügelbutt, e. megrim, fr. cardine.
- 52 **Svartaspraka** (sjá grálúða)
- 53 **Tindaskata** *Raja radiata*
f. tindaskøta, d. tærbe, n. kloskate, s. klorocka, þ. Sternrochen, e. starry ray, fr. raie radiée, am. thorny skate.
- 54 **Trönusili** *Hyperoplus lanceolatus*
f. stóra nebbasild, d. stor tobis, n. storsil, s. tobiskung, þ. Grosser Sandspierling, e. sandeel, fr. lançon.
- 55 **Túnfiskur** *Thunnus thynnus*
f. tunfiskur, d. tunfisk, n. tunfisk, s. tonfisk, þ. Tunfisch, Roter Thun, e. tunny, blue-fin tuna, fr. thon, thon rouge.
- 56 **Ufsi** *Pollachius virens*
f. upsi, seiður, d. sej, n. sei, s. gråsej, þ. Köhler, Seelachs, e. saithe, coalfish, fr. lieu noir, colin, am. pollock.
- 57 **Urriði** *Salmo trutta*
f. síl, d. ørred, havørred, n. sjøaure, s. havsøring, þ. Meerforrelle, e. trout, see eða brown trout, fr. truite de mer.
- 58 **Ýsa** *Melanogrammus aeglefinus*
f. hýsa, d. kuller, n. hyse, s. kolja, þ. Schellfisch, e. haddock fr. églefín.

- 59 **Þorskur** *Gadus morhua*
f. toskur, d. torsk, n. torsk, s. torsk, þ. Kabeljau, Dorsch, e. cod, fr. cabillaud, morue.
- 60 **Þykkvalúra** *Microstomus kitt*
f. tunga, d. rødtunge, n. lomre, s. bergskädda, þ. Limande, e. lemon sole, fr. limande sole.
- 61 **Öfugkjafta** (sjá stórkjafta)

HVALIR

- 62 **Andarnefja** *Hyperoodon rostratus*
f. døglingur, d. døgling, næbhval, n. nebbhval, andehval, s. näbbval, þ. Dögling, Entenwal, e. bottlenosed whale, bottlenose, fr. hypérodon.
- 63 **Búrhvalur** *Physeter catodon*
f. avgustur, d. kaskelot, n. kaskelott, spermhval, s. kaskelot, spermval, þ. Pottwal, Spermwal, Kaskelot, e. sperm whale, cachalot, pot whale, fr. cachalot.
- 64 **Grænlandshvalur** *Balaena mysticetus*
d. Grønlandshval, nordhval, rethval, n. Grønlandshval, rethval, s. Grønlandsval, nordval, rättval, þ. Grønlandwal, Polarwal, e. Greenland whale, Greenland right whale, arctic whale, great polar whale, fr. baleine France.
- 65 **Hafurkitti** (sjá Íslandssléttbakur)
- 66 **Háhyrna** (sjá háhyrningur)
- 67 **Háhyrmingur** *Orcinus orca*
f. æðuhvalur, rovhvalur, d. spækhugger, n. staurvagn, spekkhugger, s. späckhuggare, þ. Schwertwal, Mordwal, Butzkopf, e. killer whale, grampus, fr. orque, epaulard.
- 68 **Hnísa** *Phocoena phocoena*
f. nísa, d. tumler, n. nise, s. tumlare, nise, þ. Braunfisch, Kleiner Tümmler, e. common porpoise, harbour porpoise, fr. marsouin
- 69 **Hnúfubakur** *Megaptera novaeangliae*
f. kúlubøka, d. bukkel-stubhval, n. knølhval, s. knöval, pukelval, þ. Buckelwal, e. humpback whale, fr. baleine á bosse, mégaptere, jubarte.

- 70 **Hrafnreyður** (sjá hrefna)
- 71 **Hrefna** *Balaenoptera acutorostrata*
f. síldreki, d. vagehval, n. våghval, minke, e. vikval, þ. Zwergwal, e. minkwale, lesser rorqual, fr. petit rorqual.
- 72 **Höfrungur** *Delphinus delphis*
d. delfin, n. delfin, s. springare, vanlig delfin, þ. Gemeiner Delphin, e. common dolphin, fr. dauphin (commun).
- 73 **Íslands sléttbakur** *Eubalaena glacialis*
f. slættibøka, d. nordkaper, Biskayerhval, n. nordkaper, Biskayerhval, rethval, s. nordkapare, þ. Nordkaper, Biscayerwal, Nordatlantischer Glattwal, e. black right whale, North-Atlantic right whale, nordcaper, Biscayan right whale, fr. baleine du Biscay, sarde, baleine des Basques.
- 74 **Langreiður** *Balaenoptera physalus*
f. nebbafiskur, d. rørhval, n. finhval, s. sillval, þ. Finnwal, e. fin whale, fr. rorqual commun.
- 75 **Leiftur** *Lagenorhynchus acutus*
f. springari, springfiskur, d. hvidskæving, n. hvidskjæving, s. hvit-skæving, hvidtsiding, þ. Delphin, e. white sided dolphin, fr. dauphin.
- 76 **Marsvín** *Globicephala melaena*
f. grindahvalur, nýðingur (stór), leiftur (mjög lítill), d. grindehval, n. grindhval, s. grindval, þ. Grindwal, Schwarzwal, e. black fish, pilot whale, fr. globicéphale.
- 77 **Mjaldur** *Delphinapterus leucas*
f. hvítfiskur, d. hvidfisk, n. hvitfisk, s. hvitfisk, þ. Weisswal, e. white whale, white fish, Beluga, fr. dauphin blanc.
- 78 **Náhvalur** *Monodon monoceros*
f. náhvalur, d. narhval, n. narhval, s. narval, þ. Narwal, e. narwhal, fr. narval.
- 79 **Norðhvalur** (sjá Grænlandshvalur)
- 80 **Sandreyður** *Balaenoptera borealis*
f. síldreki, d. seihval, n. seihval, s. sejval, þ. Seiwal, e. sei whale, Rudolph's rorqual, fr. rorqual de Rudolphi.
- 81 **Steypireyður** *Balaenoptera musculus*
f. royður, d. bláhval, n. bláhval, s. blaval, þ. Blauwal, e. blue whale, fr. baleine bleue, rorqual bleue.

- 82 **Stökkull** *Tursiops truncatus*
f. hvessingur, d. øresvin, tandtøje, n. tumler, s. öresvin, þ. Grosser Tümmler, e. bottlenosed Dolphin, common porpoise.

SELIR

- 83 **Blöðruselur** *Christophora cristata*
f. klappus, d. klapmyts, n. klappmyss, s. blássjäl, þ. Klappmütze, e. hooded seal.
- 84 **Hringanóri** *Phusa hispida*
d. ringsæl, n. ringsel, s. vikaresjäl, þ. Ringelrobbe, e. ringed seal, fr. phoque annelé.
- 85 **Kampselur** *Erignathus barbatus*
d. remmesæl, n. storkobbe, s. storsjäl, þ. Bartrobbe, e. bearded seal.
- 86 **Landselur** *Phoca vitulina*
f. steinkópur, d. spættet sæl, n. steinkobbe, s. knubbsjäl, þ. Gemeiner Seehund, e. common seal, harbour seal, fr. phoque commune.
- 87 **Rostungur** *Odobenus rosmarinus*
f. roysningur, d. hvalros, n. hvalross, s. hvalros, þ. Walross, e. walrus, fr. morse.
- 88 **Útselur** *Halichoerus gripus*
f. láturkópur, d. grásæl, n. havertn, s. grásäl, þ. Kegelrobbe, e. grey seal.
- 89 **Vöðuselur** *Pagophilus groenlandicus*
f. Grønlandskópur, d. sortside, n. Grønlandsæl, s. Grønlandsäl, þ. Grønlandrobbe, e. Greenland seal, harpseal, fr. phoque du Groenland.

KRABBADÝR OG SKELDÝR

- 90 **Aða** *Modiolus modiolus*
f. æða, d. hestemusling, n. agnskjell, oskjell, hesteskjell, s. hästmussla, märrskal, þ. Grosse Miesmuschel, e. horse mussel, fr. moule appat.
- 91 **Beitusmokkur** *Ommastrephes sagittatus*
f. høguslökkur, d. blæksprutte, n. akkar, s. bläcksprut, bläckfisk, þ. Pfeilkalmar, e. flying squid, calmar, fr. calmar, encornet.

- 92 **Humar** *Nephrops norvegicus*
d. jomfruhummer, dypvandshummer, bogstavhummer, kejsarhummer, n. sandhummer, bokstavhummer, s. havskräfta, kejsarhummer, þ. Kaisergranat, Buchstabenhummer, e. Norway lobster, fr. langustine.
- 93 **Hörpudiskur** *Chlamys islandica*
d. Grønlandsøsters, n. hesteskjell, haneskjell, e. Iceland scallop, arctic scallop.
- 94 **Kampalampi** (stóri) (sjá rækja)
- 95 **Kræklingur** *Mytilus edulis*
f. kræklingur, d. blámusling, n. bláskjell, krákeskjell, agnskjell, geite-skjell, s. blámussla, þ. Miesmuschel, e. common mussel, blue mussel, fr. moule.
- 96 **Kúskel** *Arctica islandica*
f. kúfiskur, d. molboøsters, n. kuskjell, s. bollmussla, þ. Islandmuschel, e. black quahog, fr. cyprine.
- 97 **Leturhumar** (sjá humar)
- 98 **Rækja** *Pandalus borealis*
d. dyphavsreje, n. dypvannsreke, s. nordhavsräka, þ. Tiefseegarnele, e. deepsea prawn, deep water prawn, fr. crevette nordique, am. deep water red shrimp.
- 99 **Smokkfiskur** (sjá beitusmokkur)
- 100 **Smyrslingur** *Mya truncata*
d. kortskallet sandmusling, þ. Abgestutzte Klaffmuschel, e. gaper.

NAFNASKRÁ

- Aal 1
 Abgestutzte Klaffmuschel 100
 aða 90
 agnskjell 90, 95
 aiguillat 13
 akkar 91
 almindelig ulk 34
 American plaice 44
 Ammodytes tobianus 39
 Anarhichas denticulatus 3
 Anarhichas lupus 50
 Anarhichas minor 16
 andarnefja 62
 andehval 62
 angler 45
 Anguilla anguilla 1
 anguille 1
 Arctica islandica 96
 arctic char 5
 arctic cod 19
 arctic scallop 93
 arctic whale 64
 Argentina silus 11
 Atlantic argentine 11
 Atlantic mackerel 33
 Atlantic salmon 26
 Atlantic wolffish 50
 augepál 49
 avgustur 63
 áll 1
 állur 1
 ál 1
- Balaena mysticetus 64
 Balaenoptera acutorostrata 71
 Balaenoptera borealis 80
- Balaenoptera musculus 81
 Balaenoptera physalus 74
 balai 44
 baleine á bosse 69
 baleine bleue 81
 baleine des Basques 73
 baleine du Biscays 73
 baleine France 64
 barbue 47
 Bartrobbe 85
 basking shark 2
 Bastardmakrele 6
 baudroie 45
 bearded seal 85
 beinhákari 2
 beitusmökkur 91
 Beluga 77
 berggalt 21
 bergskädda 60
 birkelånga 4
 Biscayan right whale 73
 Biscayerhval 73
 Biskayerwal 73
 black fish 76
 black quahog 96
 black right whale 73
 Blauer Katfisch 3
 Blauer Leng 4
 Blauer Wittling 23
 Blauwal 81
 blaval 81
 blágóma 3
 blágómur 3
 blálanga 4
 blálonga 4
 blágunnar 23

- blá havkat 3
 blá havkatt 3
 bláhval 81
 blákveite 9
 blålange 4
 blámusling 95
 blámussla 95
 bláskjell 95
 blássjál 83
 blástenbit 3
 blávitling 23
 bläckfisk 91
 bläcksprut 91
 bleikja 5
 blue-fin tuna 55
 blue ling 4
 blue mussel 95
 blue seacat 3
 blue skate 43
 blue whale 81
 blue whiting 23
 blæksprutte 91
 blöðruselur 83
 bogstavhummer 92
 bokstavhummer 92
 bollmussla 96
 Boreogadus saida 19
 bottlenose 62
 bottlenosed Dolphin 82
 bottlenosed whale 62
 Braunfisch 68
 bredflab 45
 breiflab 45
 bredpannet havkat 3
 brill 47
 brosma 22
 brosme 22
 Brosme 22
 Brosme brosme 22
 brown trout 57
- brugd 2
 brugda 2
 brugde 2
 brynstirtla 6
 Buchstabenhummer 92
 Buckelwal 69
 bukkel-stubhval 69
 bullrout 34
 buttnase 46
 Butzkopf 67
 búrhvalur 63
 byrkjelang 4
- cabillaud 59
 cachalot 63
 calmar 91
 campagnol 4
 capelan 28
 capelin 28
 cardine 51
 catfish 50
 Cetorhinus maximus 2
 chaboisseau 34
 char 5
 charr 5
 Chimaera monstrosa 8
 chimère monstrueuse 8
 chinehard 6
 Chlamys islandica 93
 Christophora cristata 83
 Clupea harengus 41
 coalfish 56
 cod 59
 colin 56
 common dolphin 72
 common mussel 95
 common porpoise 68, 82
 common seal 86
 Conger conger 12
 conger eel 12

- congre 12
Coryphaenoides rupestris 46
 crevette nordique 98
 cusk 22
Cyclopterus lumpus 18
 cyprine 96

 dab 38
 dauphin 75
 dauphin blanc 77
 dauphin (commun) 72
 deepsea prawn 98
 deep water red shimp 98
 deep water prawn 98
 delfin 72
 Delphin 75
Delphinapterus leucas 77
Delphinus delphis 73
 Doggerscharbe 44
 Dornhai 13
 Dorsch 59
 Dreistacheliger Stichling 17
 dröfnuskata 7
 dyphavsreje 98
 dypvands hummer 92
 dypvannsreke 98
 Dögling 62
 døgling 62
 døglingur 62

 eel 1
 Eishai 14
 encornet 91
 Entenwal 62
 epaulard 67
 épinoche 17
Erignathus barbatus 85
Eubalaena glacialis 73
 European ling 24
 églefin 58
 équille 39

 Fabrius' längstjert 48
 father lasher 34
 finhval 74
 Finnwal 74
 fin whale 74
 fjällbrosme 27
 fjeldørred 5
 fläckig havkat 16
 flétan 29
 flétan noir 9
 flotte 43
 Flussal 1
 Flügelbutt 51
 flying squid 91
 frogfish 45

 Gabeldorsch 27
Gadus morhua 59
 gapeflyndre 44
 gaper 100
Gasterosteus aculeatus 17
 Geflecker Katfisch 16
 geirnyt 8
 geiteskjell 95
 Gemeiner Delphin 72
 Gemeiner Seehund 86
 Gemeiner Seeskorpion 34
 Gestreifter Katfisch 50
 glashvarre 51
 glaskroya 51
 glasvar 51
 Glattbody 47
 Glattrochen 43
Globicephala melaena 76
 globicéphale 76
Glyptocephalus cynoglossus 25
 Goldbutt 42
 Goldlachs 11
 grampus 67
 grande argentine 11

- grálúða 9
 grásleppa 10
 gråsej 56
 gråsäl 88
 gråsæl 88
 greater forkbeard 27
 great polar whale 64
 great silver smelt 11
 Greenland halibut 9
 Greenland right whale 64
 Greenland seal 89
 Greenland shark 14
 Greenland whale 64
 grenadier 46
 Grenadier 48
 grey seal 88
 grey skate 43
 grindahvalur 76
 grindehval 76
 grindhval 76
 Grindval 76
 Grindwal 76
 Grosse Miesmuschel 90
 Grosser Rotbarsch 20
 Grosser Sandspierling 54
 Grosser Tümmler 82
 Grænlandshvalur 64
 Grönlandrobbe 89
 Grönlandsäl 89
 Grönlandshval 64
 Grönlandsval 64
 Grönlandwal 64
 Grønlandshval 64
 Grønlandskópur 89
 Grønlandssæl 89
 Grønlandsøsters 93
 guldlaks 11
 gullflyndre 42
 gulllaksur 11
 gulllax (stóri) 11

 haddock 58
 hafáll 12
 hafurkitti 65
 hake 32
 halibut 29
Halichoerus gripus 88
 haneskjell 93
 harbour porpoise 68
 harbour seal 86
 hareng 41
 harpseal 89
 havállur 12
 havál 12
 havertn 88
 havkal 14
 havkat 16, 50
 havmus 8
 havmús 8
 havsál 12
 havskräfta 92
 havsmus 8
 havsulke 45
 havsöring 57
 havtaska 45
 havørred 57
 háfur 13
 háhyrna 66
 háhyrningur 67
 hákarl 14
 hákelling 14
 hámeri 15
 háur 13
 há 13
 hábrand 15
 hábrann 15
 hágylling 8
 háising 44
 hákæring 14
 hákjerring 14
 hälleflundra 29

hästmussla 90
 Heilbutt 29
 hellefisk 9
 helleflynder 29
 hemari 15
 Hering 41
 Heringshai 15
 herring 41
 hestemakrel 6
 hestemusling 90
 hesteskjell 90, 93
 Hippoglossus hippoglossus 29
 Hippoglossus platessoides
   limandoides 44
 hlýri 16
 hnísa 68
 hnífubakur 69
 hooded seal 83
 hornsíli 17
 horse mackerel 6
 horse mussel 90
 hrafnreyður 70
 hrefna 71
 hringanóri 84
 hrognkelsi 18
 humar 92
 humback whale 69
 hvalros 87
 hvalross 87
 hvassasprek 44
 hvasskvoysa 37
 hvessingur 82
 hvidfisk 77
 hvidskjæving 75
 hvidskæving 75
 hvidtsiding 75
 hvilling 31
 hvitfisk 77
 hvitskäving 75
 hvítfiskur 77

hvítingsbróður 49
 hvítingur 31
 Hyperoodon rostratus 62
 Hyperoplus lanceolatus 54
 hypérodón 62
 hyse 58
 hýsa 58
 höfrungur 72
 hörpudiskur 93
 høgguþokkur 91

 Iceland scallop 93
 isgalt 48
 ising 38
 Islandmuschel 96
 ískóð 19
 Íslands sléttbakur 73

jelly cat 3
 jomfruhummer 92
 jubarte 69

Kabeljau 59
 Kaisergranat 92
 kalvi 29
 kampalampi (stóri) 94
 kampsalur 85
 karfi (litli) 21
 karfi (stóri) 20
 Kaskelot 63
 kaskelot 63
 kaskelott 63
 Katfisch (gestreifur) 50
 Kegelrobbe 88
 keila 22
 kejsarhummer 92
 Keulenroche 7
 killer whale 67
 klapmyts 83
 Klappmütze 83

klappmyss 83
 klappus 83
 Kleiner Rotbarsch 21
 Kleiner Sandaal 39
 Kleiner Tümmler 68
 Kliesche 38
 klorocka 53
 kloskate 53
 knaggrocka 7
 knubbsjäl 86
 knöval 69
 knølhval 69
 kolja 58
 kolkjeft 23
 kolmule 23
 kolmunni 23
 kombikk 17
 kortskallet sandmusling 100
 krákeskjell 95
 krutt 34
 kræklingur 95
 kubbuta langasporl 46
 kuller 58
 kulmule 32
 kummel 32
 kuskjell 96
 kúfiskur 96
 kúlubøka 69
 kúskei 96
 kveite 29
 kviting 31
 Köhler 56

Lachs 26
 Lagenorhynchus acutus 75
 laimargue courtes 14
 laks 26
 laksur 26
 Lamna nasus 15
 lançon 39, 54

landsalur 86
 langa 24
 lange 24
 langhale 46
 langlúra 25
 langreyður 74
 langustine 92
 lax 26
 lálla 25
 láturkópur 88
 långa 24
 leiftur 75, 76
 lemon sole 60
 Leng 24
 Lengfisch 24
 Lepidorhombus whiffiagonis 51
 lerskádda 44
 lesser rorqual 71
 leturhumar 97
 lieu jaune 30
 lieu noir 56
 lilla hälleflundra 9
 lille rødfisk 21
 Limanda limanda 38
 limande 38
 Limande 60
 limande sole 60
 ling 24
 lingue 24
 lingue bleue 4
 liri 16
 litla brosmá 27
 litla nebbasild 39
 litli karfi 21
 litli kongafiskur 21
 lítla brosmá 27
 lodda 28
 lodde 28
 Lodde 28
 lodnasild 28

loðna 28
 lompe 18
 lomre 60
 longa 24
 longe 24
 long rough dab 44
 Lophius piscatorius 45
 lotte 45
 loup 50
 loup marin 16, 50
 lubb 22
 lubbe 30
 Lumb 22
 lump 18
 lumpfish 18
 lumpsucker 18
 lúða 29
 lyr 30
 lyrtorsk 30
 lysing 32
 lysuer 21
 lythe 30
 lýr 30
 lýrur 30
 lýsa 31
 lýsingur 32

 mackerel 33
 Macrourus berglax 48
 makrel 33
 Makrele 33
 makrell 33
 makrelur 33
 makrill 33
 makrill 33
 Mallotus villosus 28
 maquereau 33
 marhnútur 34
 marsouin 68
 marsvín 76

 marulk 34
 marulke 45
 märrskal 90
 Meeraal 12
 Meerforelle 57
 Megaptera novaeangliae 69
 megrim 51
 Melanogrammus aeglefinus 58
 merlan 31
 merlan bleu 23
 Merlangius merlangus merlangus 31
 merlu 32
 Merluccius bilinearis 32
 Merluccius merluccius 32
 mégaptere 69
 Micromesistius poutassou 23
 Microstomus kitt 60
 Miesmuschel 95
 mindre kungsfisk 21
 minke 71
 minkwhale 71
 mjaldur 77
 Modiolus modiolus 90
 molboøsters 96
 Molva dypterygia dypterygia 4
 Molva molva 24
 monkfish 45
 Monodon monoceros 78
 Mordwal 67
 morse 87
 morue 59
 morue des glaces 19
 mostelle 27
 moule 95
 moule appat 90
 Mya truncata 100
 Myoxocephalus scorpius 34
 Mytilus edulis 95

Nagelrochen 7
 naglaskøta 7
 narwhale 78
 narval 78
 Narwal 78
 narwhal 78
 náhvalur 78
 nábbval 62
 nebbafiskur 74
 nebbhval 62
 Nephrops norvegicus 92
 nise 68
 nísa 68
 Nordatlantischer Glattwal 73
 nordcaper 73
 nordhavsräka 98
 nordhval 64
 nordkapare 73
 nordkaper 73
 Nordkaper 73
 nordval 64
 norðhvalur 79
 North Atlantic right whale 73
 northern wolffish 3
 Norway haddock 20, 21
 Norway lobster 92
 Norway pout 49
 nýðingur 76
 næbhval 62

 Odobenus rosmarinus 87
 ocean perch 20
 omble arctique 5
 omble-chevalier 5
 Ommastrephes sagittatus 91
 Orcinus orca 67
 orque 67
 oskjell 90

 Pagophilus groenlandicus 89
 Pandalus borealis 98

 pelekunter 34
 petite lingue 27
 petit rorqual 71
 petite sébaste 21
 pélerin 2
 Pfeilkalmar 91
 Phoca vitulina 86
 Phocoena phocoena 88
 phoque commune 86
 phoque annelé 84
 phoque du Groenland 89
 Phusa hispida 84
 Phycis blennoides 27
 Physeter catodon 63
 pigghaj 13
 pigghå 13
 piggs skate 7
 piggvjar 37
 pighaj 13
 pighvarre 37
 pigvar 37
 piked dogfish 13
 Pilchard 40
 pilchard 40
 pilot whale 76
 plaice 42
 plettet havkatt 16
 Pleuronectes platessa 42
 plie 42
 plie grise 25
 pocheteau 43
 polar cod 19
 Polardorsch 19
 polartorsk 19
 Polarwal 64
 Pollachius pollachius 30
 Pollachius virens 56
 Pollack 30
 pollack 30
 pollock 56

porbeagle 15
 Pottwal 63
 pot whale 63
 poutassou 23
 Psetta maxima 37
 pukelval 69

 rabbitfish 8
 raie bouclée 7
 raie radiée 53
 Raja batis 43
 Raja clavata 7
 Raja radiata 53
 rascasse du nord 20
 rat-fish 8
 rat-tail 8
 rauðmagi 35
 rauðspretta 36
 rättval 64
 redfish 20
 Reinhardtius hippoglossoides 9
 remmesæl 85
 rethval 64, 73
 reyðspröka 42
 Riesenhai 2
 ringed seal 84
 Ringelrobbe 84
 ringsæl 84
 rock grenadier 46
 rognkelsi 18
 rognkjeks 18
 roker 7
 rorqual bleue 81
 rorqual commun 74
 rorqual de Rudolphi 80
 rossamakrelur 6
 rostungur 87
 Rotbarsch 20
 Roter Thun 55
 Rotzunge 25

 roughead grenadier 48
 rovhvalur 67
 royður 81
 roysningur 87
 Rudolph's rorqual 80
 rækja 98
 rödfisk 20
 röding 5
 rödspotta 42
 rödtunga 25
 rötsimpa 34
 rødfisk 20
 rødspætte 42
 rødtunge 60
 rørhval 74
 røye 5
 røy 5

 Saibling 5
 saithe 56
 salmon 26
 Salmon salar 26
 Salmo trutta 57
 Salvelinus alpinus 5
 sandeel 39
 sandeel (greater) 54
 sandflyndre 38
 sandhummer 92
 sandhverfa 37
 sandkoli 38
 sandreyður 80
 sandsíli 39
 sandskädä 38
 Sandspierling 39, 54
 sandspröka 38
 sarde 73
 Sardina pilchardus 40
 sardin 40
 sardine 40
 sardína 40

saumon 26
 saumon doré 11
 saurel 6
 scad 6
 Scharbe 38
 Scheefsnut 51
 Schellfisch 58
 Scholle 42
 Schwarzer Heilbutt 9
 Schwarzwal 76
 Schwertwal 67
 Scomber scombrus 33
 Scophthalmus rhombus 47
 scorpion du mer 34
 sea trout 57
 Sebastes marinus 20
 Sebastes viviparus 21
 Seehase 18
 Seehecht 32
 Seelachs 56
 Seerate 8
 Seesaibling 5
 Seeskorpion (gemeiner) 34
 Seeteufel 45
 Seewolf 50
 sei 56
 seiður 56
 seihval 80
 Seiwal 80
 sei whale 80
 sej 56
 sejhval 80
 shorthorn sculpin 34
 shortspined sea scorpion 34
 sild 41
 sildehaj 15
 sill 41
 sillhval 74
 silver hake 32
 síl 57

 síld 41
 síldreki 71, 80
 sjurygg 18
 sjøaure 57
 skade 43
 skarkoli 42
 skata 43
 skate 43
 skjellbrosme 27
 skoläst 46
 skolest 46
 skolæst 46
 skrápflúra 44
 skælbrosme 27
 skærising 25
 skötuselur 45
 sköta 43
 slätrocka 43
 slättvar 47
 slethvarre 47
 slettvar 47
 slétthali 46
 slétthverfa 47
 slættiböka 73
 småsil 39
 smokkfiskur 99
 smyrslingur 100
 smørflyndre 25
 snarphali 48
 Somniosus microcephalus 14
 sortmund 23
 sortside 89
 späckhuggare 67
 spekkhugger 67
 spermhval 63
 spermval 63
 Spermwal 63
 spermwhale 63
 spiny dogfish 13
 spotted catfish 16

spotted wolffish 16
 springare 72
 springari 75
 springfiskur 75
 spurdog 13
 spækhugger 67
 spærting 49
 spærtingur 49
 spættet sæl 86
 Spöke 8
 Squalus acanthias 13
 starry ray 53
 staurvagn 67
 steinbítur 50
 Steinbutt 37
 steinkobbe 86
 steinkópur 86
 stenbid 50
 stenbider 18
 Sternrochen 53
 steypireyður 81
 stickleback 17
 Stintdorsch 49
 storkobbe 85
 storsil 54
 storsjäl 85
 storeskate 43
 storspigg 17
 stor tobis 54
 stóra nebbasild 54
 stóri kongafiskur 20
 stóri karfi 21
 stórkjaftha 51
 strikling 17
 Stöcker 6
 stökull 82
 störr kungsfisk 20
 svartaspraka 52
 svartkalvi 9
 skartkjafthur 23
 sømrokke 7
 tacaud norvégien 49
 taggmakrell 6
 taggmakrill 6
 tandtøje 82
 taupe 15
 thon 55
 thon rouge 55
 thornback ray 7
 thorny skate 53
 three spined stickleback 17
 Thunnus thynnus 55
 tiddler 17
 Tiefseegarnele 98
 tindaskata 53
 tindaskøta 53
 tobis 39
 tobiskung 54
 tonfisk 55
 torsk 22, 59
 toskur 59
 Trachurus trachurus 6
 trepigget hundestejle 17
 Trisopterus esmarki 49
 trout 57
 truite de mer 57
 trönusili 54
 tumlare 68
 tumler 68, 82
 Tunfisch 55
 tunfisk 55
 tunfiskur 55
 tunga 60
 tunny 55
 Tursiops truncatus 82
 turbot 37
 tusk 22
 túnfiskur 55
 tærbe 53

uer 20
 ufsi 56
 ulk 34
 ulka 34
 upsi 56
 urriði 57
 útselur 88

 ýsa 58

 vagehval 71
 vanlig delfin 72
 vassild 11
 våghval 71
 vikaresjäl 84
 vikval 71
 vitling 31
 vittinglyra 49
 vöðuselur 89

 Walross 87
 walrus 87
 Wasserkatze 3
 Weisswal 77

 white fish 77
 white sided dolphin 75
 white whale 77
 whiting 31
 witch 25
 witch flounder 25
 wittling 31
 wolffish 50

 þorskur 59
 þykkvalúra 60

 Zwergwal 71

 æða 90
 æðuhvalur 67

 öfugkjaftha 61
 öresvin 82
 öyepál 49

 øresvin 82
 ørred 58

HELSTU HEIMILDIR:

- Anderson, K. A., 1942: Fiskar och Fiske i Norden. Bd. 1. Fiskar och Fiske i Havet. Stockholm.
- Bjarni Sæmundsson, 1926: Fiskarnir (Pisces Islandiæ). Íslensk dýr 1. Reykjavík.
— 1932: Spendýrin (Mammalia Islandiæ). Íslensk dýr 2. Reykjavík.
- Ehrenbaum, E., 1936: Naturgeschichte und wirtschaftliche Bedeutung der Seefische Nordeuropas. Í „Handbuch der Seefischerei Nord Europas“ 2.
- Gunnar Jónsson, 1975: Skrá um íslenska fiska ásamt lýsingu á nokkrum þeirra. Haf-rannsóknir, 7. hefti. Reykjavík.
- Hureau, J. C. & Th. Monod (útg.), 1973: Check-list of the fishes of the north-eastern Atlantic and of the Mediterranean. Unesco. Paris. Vol. 1—2.
- Joensen, J. S. & Á. Vedel Tåning, 1970: Marine and freshwater fishes. Í The Zoology of the Faroes. Vol. 3, part 1. Copenhagen.
- Leim, A. H., W. B. Scott, 1966: Fishes of the Atlantic Coast of Canada. Fish. Res. Bd. of Canada. Bulletin, 155. Ottawa
- Macintosh, N. A., 1965: The stock of whales. Fishing News (Books) London.
- M. Dánjalsson á Ryggi, 1935—42. List of Faroese animal names. Í „The Zoology of the Faroes“, Vol. 3, Part 2.
- Multilingual Dictionary of fish and fish products, 1968. O.E.C.D. Paris.
- Rollefsen, G. (útg. ofl.), 1960: Havet og våre fisker. 2.
- Schubert, K., 1955: Der Walfang der Gegenwart. Stuttgart.
- Sund, O., 1942: Skårungen. 4. útg. 1945. Oslo.
- Wheeler, A. H., 1969: The fishes of the British Isles and North-West-Europe. London.

Svend-Aage Malmberg:

Háfadjúp — Snæfellsnes 1971—1975

I. HÁFADJÚP

Inngangur

Á árunum 1971—1975 voru gerðar allitarlegar umhverfisrannsóknir fyrir Suðvesturlandi, allt frá Háfadjúpi að Snæfellsnesi. Rannsóknir þessar gengu undir heitinu „Háfadjúp — Snæfellsnes“, en síðar einnig undir heitinu „Vertíðarrannsóknir“ (Jón Jónsson og Sigfús Schopka 1973). Mikill hluti gagnasöfnunarinnar fólst m. a. í mælingum á hitastigi og seltu sjávarins, þ. e. hinum hefðbundnu sjórannsóknnum. Gögnin, sem eru mikil að vöxtum, hafa verið notuð að nokkru í sambandi við ritstörf (Unnsteinn Stefánsson og Sigprúður Jónsdóttir 1974, Þórunn Þórðardóttir 1976, Svend-Aage Malmberg 1976, 1977, 1978), en heildaryfirlit hefur ekki birst.

Tilgangur nefndra rannsókna er að kanna ástand sjávar frá einum mánuði til annars og frá ári til árs á einni þýðingarmestu slóð íslenska landgrunnins fyrir hrygningu, vöxt og viðgang margra helstu nytjafiska okkar. Líta má á hin sjófræðilegu gögn sem nokkurs konar verðurfarsathuganir í sjó, enda eru það ekki eingöngu haf- og fiskifræðingar og sjómenn sem hafa áhuga á þeim, heldur einnig t. d. veður- og veðurfarsfræðingar og áhugamenn um veðurfar, sögu og landshætti.

Úrvinnsla gagna

Úrvinnsla hita- og seltumælinganna á þessu stigi málsins felst í röðun og meðaltölum mælinga á mismunandi stöðum og dýpum eftir mánuðum, árstímum og árum. Einstaka athuganir og niðurstöður eru hér ekki sýndar í tölum, en í súlulínuritum, sem auðvelt er að lesa úr í tíundu hlutum úr gráðu á Celsíus (t °C) og seltu (S ‰). Seltan er gefin upp í þúsundustu hlutum þyngdar ákveðins magns af sjó („pro mille“ — S ‰). Taldadálkar athugananna eru varðveittir á Hafrannsóknastofnuninni ($\Delta t \pm 0.02$ °C; $\Delta S \pm 0.003$ ‰).

Úrvinnslan var gerð af Guðjóni Haraldssyni, læknanema, af mikilli nákvæmni og samviskusemi, í sumarstarfi á Hafrannsóknastofnuninni árið 1976. Að vonum koma margir aðrir við sögu bæði við gagnasöfnun á sjó

og við úrvinnslu í landi. Sérstaklega eiga þau Sigþrúður Jónsdóttir og Jóhannes Briem mikinn þátt í starfinu. Hér skal nota tækifærið og benda á, að of mikið aðhald í fjölda hæfra rannsóknamanna til að vinna úr gögn- um er óskynsamlegt miðað við kostnaðinn af gagnasöfnun í leiðingrum á rannsóknaskipum, sem í eðli sínu hlýtur að vera mikill.

Vegna þess hve gögnin eru mikil að vöxtum þá er það ráð tekið að gera þeim nokkur skil stig af stigi í mörgum greinum. Byrjað er á athugunum í *Háfadjúpi* í þeirri grein, sem hér birtist, en síðan verður haldið áfram með greinar um athuganir á Selvogsbanka, vestur af Reykjanesi og Snæfellsnesi og í Kolluál. Þeir sem vilja nýta sér gögnin frekar geta svo varðveitt þetta efni á einum stað.

Háfadjúp

Athugunarstaðirnir á Háfadjúpssniði eru fjórir: H-I, H-II, H-III og H-IV. Staðir og dýpi eru sýnd á yfirlitsmynd (1. mynd) og athugunartími miðað við heila mánuði í súlulínuritum (2.—9. mynd). Hver staður eða stöð hefur verið könnuð 28 sinnum á fimm ára tímabilinu 1971—1975. Stöðvarnar eru á sniði frá landi um Eyjafjallasjó í Háfadjúp þvert á landgrunnshlíðina (18. mynd) Landgrunn Íslands er hvergi mjórra en á þessum slóðum, aðeins um 8 sjómílur, og landgrunnshlíðin er einnig sérstaklega brött (1:35).

Háfadjúp dregur væntanlega nafn sitt af þeim fiskum sem háfar nefnast og lifa í hlýja sjónum hér við land, mest frá Hornafirði að Látrabjargi (Bjarni Sæmundsson 1926). Í Háfadjúpi er eitt helsta veiðisvæði spærings við Ísland, en þangað kemur hann til að hrygna á tímabilinu frá mars til maí (Gunnar Jónsson 1976). Einnig finnast þar ýmsir suðrænir fiskar, sem eru sjaldgæfir á Íslandsmiðum, enda er djúpið opið fyrir úthafssjónum að sunnan.

Niðurstöður

Eins og áður sagði er tilgangur þessarar greinar aðeins að draga saman gögn um hitastig og seltu frá „Háfadjúp — Snæfellsnes“ rannsóknum í Háfadjúpi 1971—1975 og gera þau þannig aðgengileg til ýmissa nota. Helstu niðurstöður eru:

- a) Súlulínurit fyrir hitastig og seltu við hverja athugun 1971—1975 raðað eftir heilum mánuðum og meðalárssveifla hitastigs og seltu sömu ára á mismunandi dýpi á stöðvunum H-I, H-II, H-III og H-IV (2.—17. mynd).

- b) Hita- og seltudreifing á Háfadjúpssniðinu á hinum mismunandi árstímum (18. mynd). Niðurstöður byggjast á meðaltali hvers ársfjórðungs á tímabilinu 1971—1975. Sniðin gefa hugmynd um ástand sjávar eftir árstímum í Eyjafjallasjó og Háfadjúpi.

Lokaorð

Súlulínuritin og sniðin frá Háfadjúpi sýna m. a. árssveifluna, sem er eins og vænta má almennt mest í yfirborðslaginu og næst landi. Niðurstöður mælinga eru yfirleitt líkar öll árin 1971—1975, sérstaklega seltan. Þó skal bent á að seltan í hlýsjónum að sunnan var áberandi lægri 1975 en hin árin (Svend-Aage Malmberg 1978). Á þessu stigi málsins verður ekki reynt að draga neinar ályktanir af niðurstöðunum, heldur bíður það uns allar niðurstöður frá Háfadjúpi að Snæfellsnesi hafa verið birtar á sama hátt og hér er gert fyrir Háfadjúp.

Fiskimálasjóður styrkir þessa vinnu.

Háfadjúp — Snæfellsnes 1971—1975

Hydrographic Conditions in Háfadjúp

English Summary

During the years 1971—1975 hydrographic investigations were carried out in the shelf area southwest of Iceland by the Marine Research Institute in Reykjavík. These investigations were carried out at 5 standard sections — Háfadjúp, Selvogsbanki, Reykjanes, Snæfellsnes and Kolluáll.

This report deals with the data from *Háfadjúp* (Fig. 1).

The data are presented as a) block diagrams of temperature and salinity in 1/10 °C and 1/10‰ salinity) for successive months and years (Figs. 2—9), b) monthly means of temperature and salinity for the five years 1971—1975 (Figs. 10—17) and c) quarterly mean sections of temperature and salinity (Fig. 18).

The other 4 sections will be treated in the same manner and the whole study analyzed further.

From the Háfadjúp data, we can at this point conclude that the t-s properties of the Atlantic Water south of Iceland are generally characterized by little variability; in 1975, however, a certain decrease in salinity was observed in these waters (Malmberg 1978, in press).

HEIMILDARIT:

Bjarni Sæmundsson, 1926: Fiskarnir, Reykjavík.

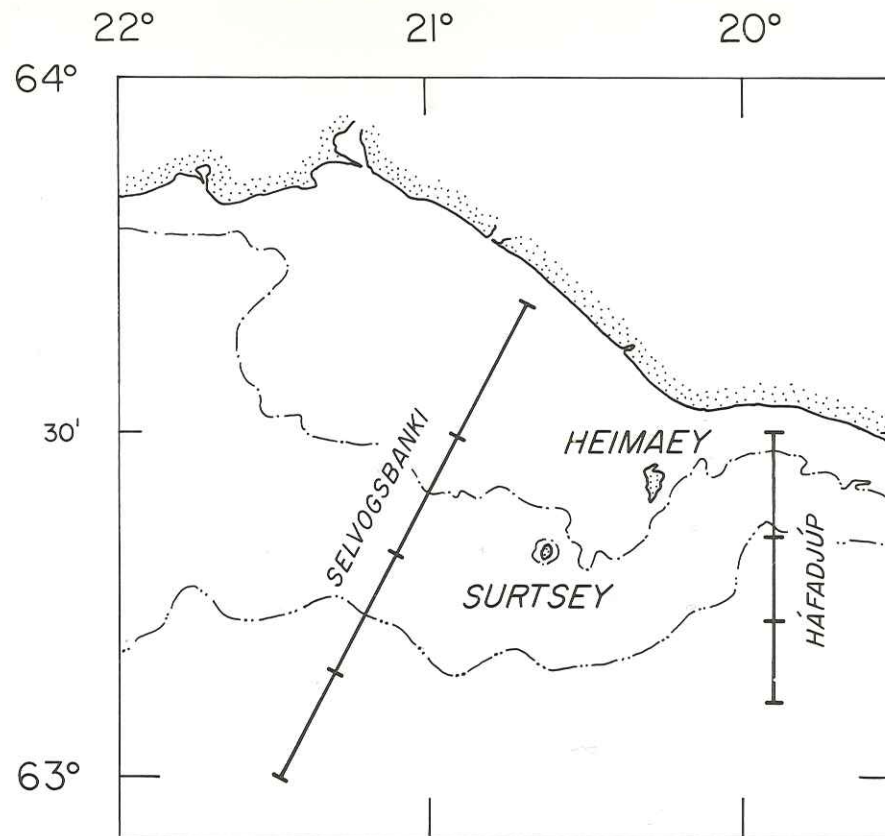
Gunnar Jónsson, 1976: Spærlingur og spæringsrannsóknir. Sjárvarfréttir, 3.

Jón Jónsson og Sigfús Schopka, 1973: Vertíðarrannsóknir 1973. Ægir, 22

Svend-Aage Malmberg, 1976; 1977; 1978: Hydrographic Conditions in Icelandic Waters in May—June 1974; 1975; 1976. Annales Biologiques, 31; 32; 33.

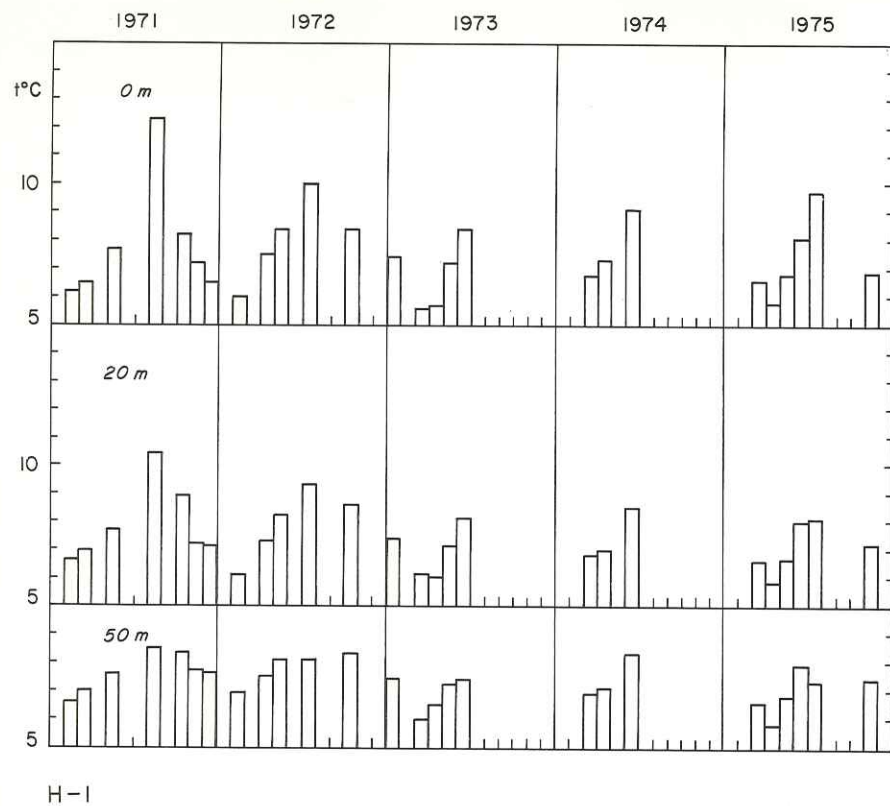
Unnsteinn Stefánsson og Sigprúður Jónsdóttir, 1974: Near-Bottom Temperature around Iceland. Rit Fiskideildar, 5, 2.

Þórunn Þórðardóttir, 1976: The Spring Primary Production in Icelandic Waters 1970—1975. ICES. CM. 1976/L:31.

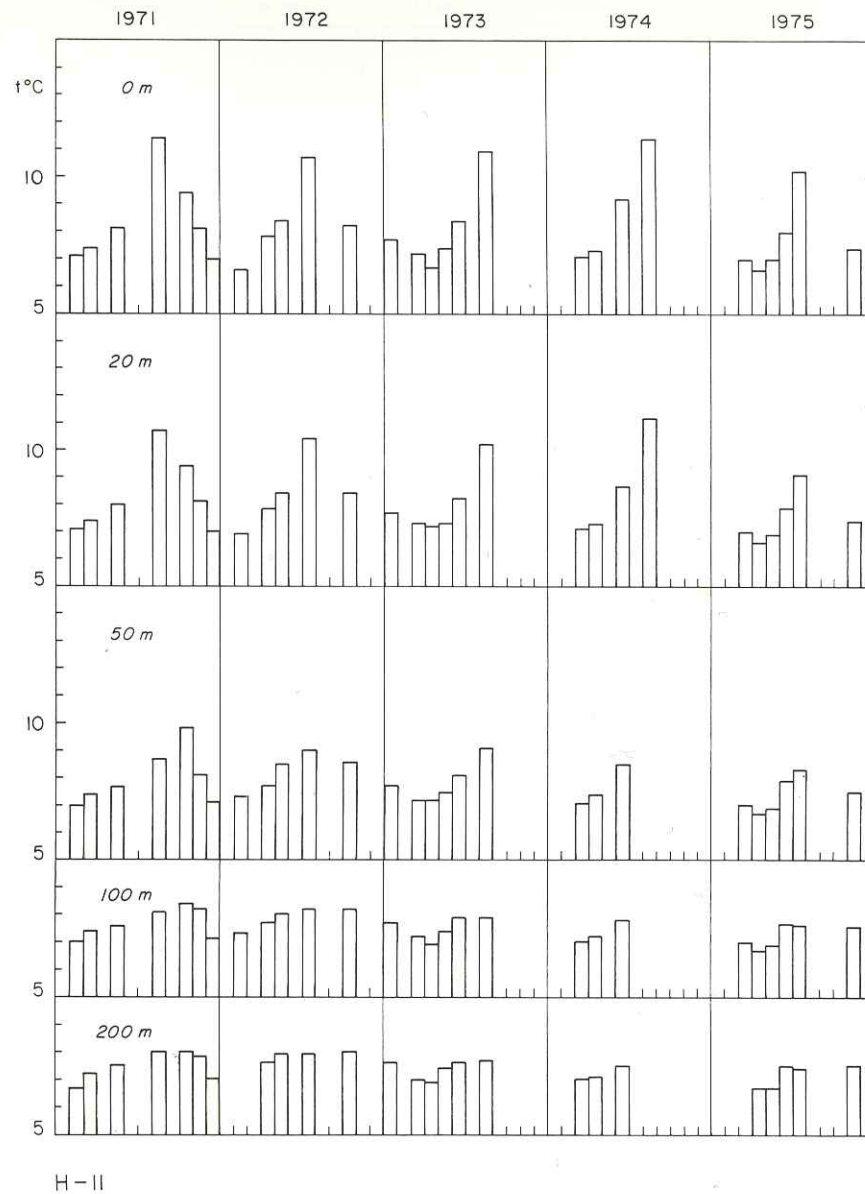
1. mynd. Athugunarstaðir í Háfadjúpi (H-I, II, III, IV) og á Selvogsbanka (S-I, II, III, IV, V) í „Háfadjúp — Snæfellsnes“ rannsóknnum.

Figure 1. Standard hydrographic section in Háfadjúp and across Selvogsbanki.

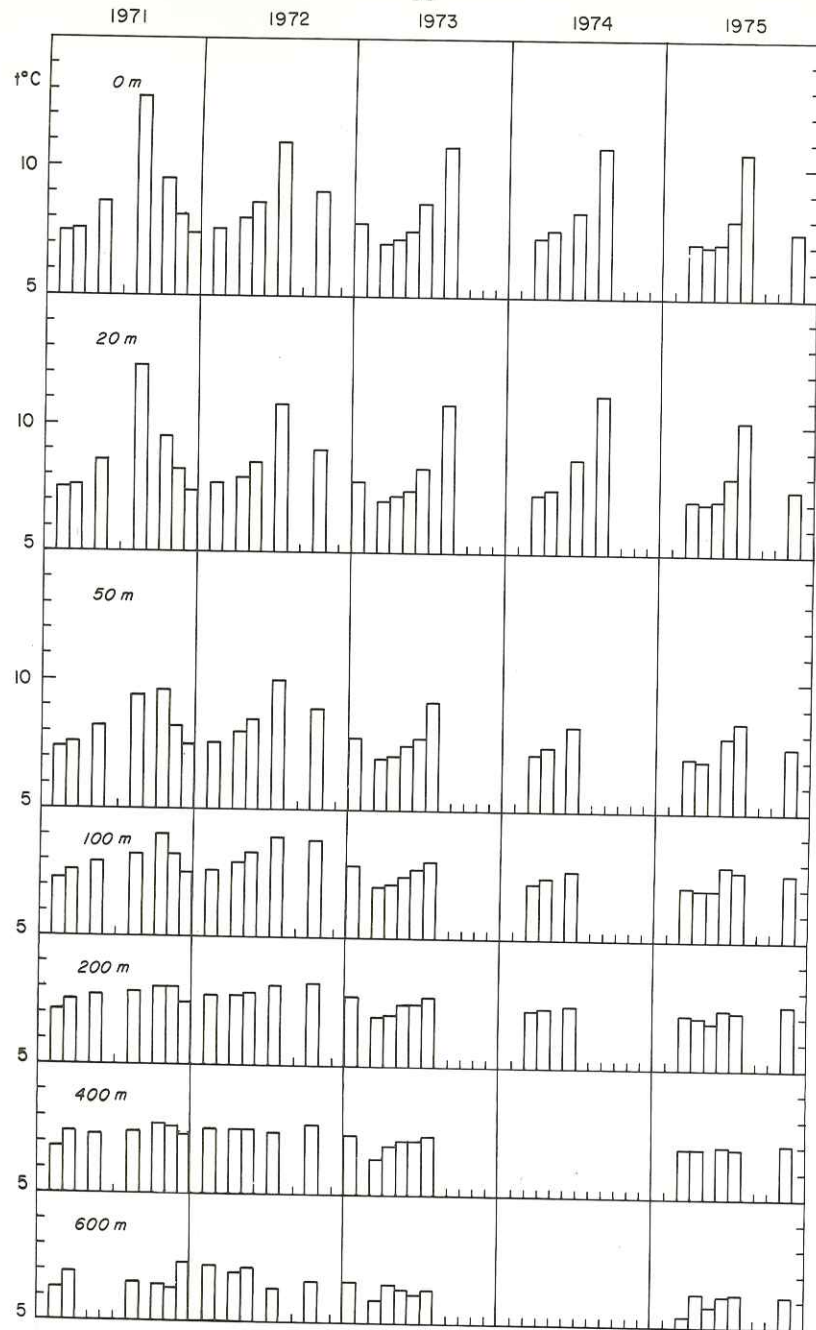

2. mynd. Súluhnurit hitastigs (lóðrétti ásinn) á mismunandi dýpi frá mánuði til mánaðar (lárétti ásinn) 1971–1975 á H-I.

Figure 2. Temperature at different depths at H-I 1971–1975 – successive from cruise to cruise on a monthly basis.

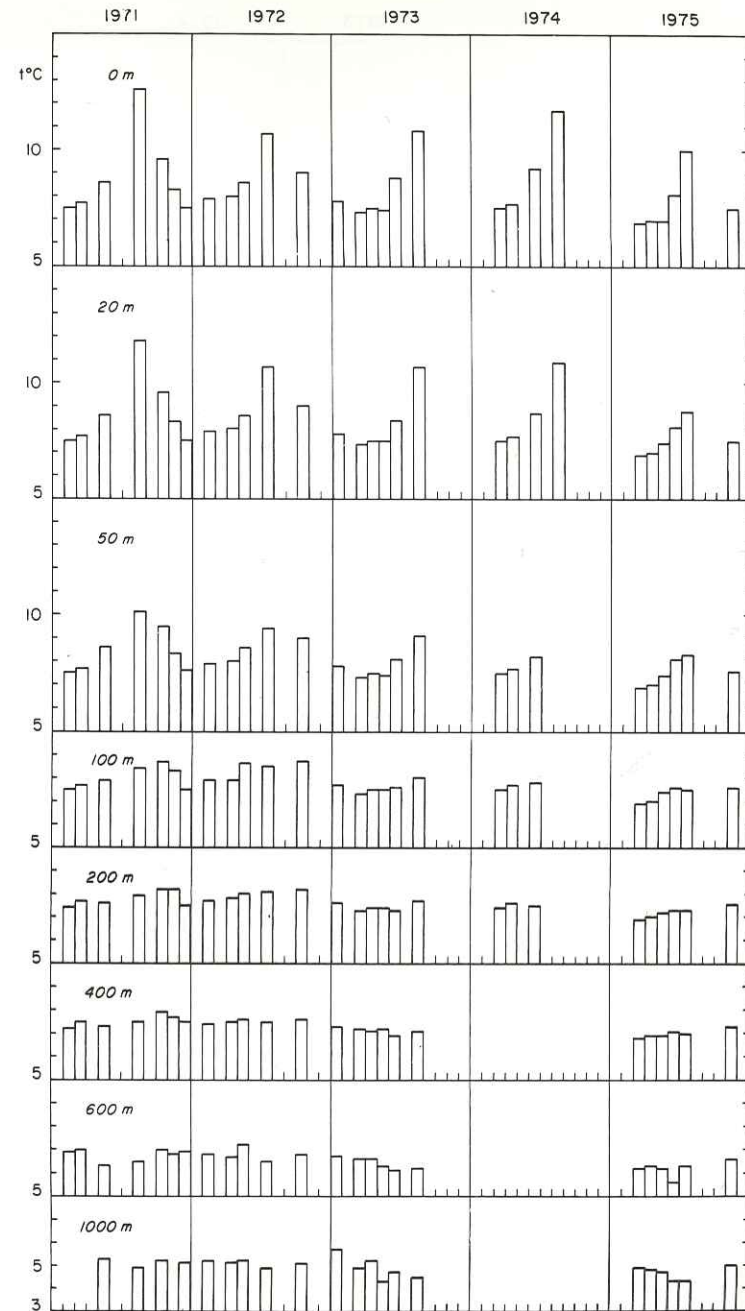

3. mynd. Hitastig 1971–1975 á H-II.
Figure 3. Temperature at H-II 1971–1975.

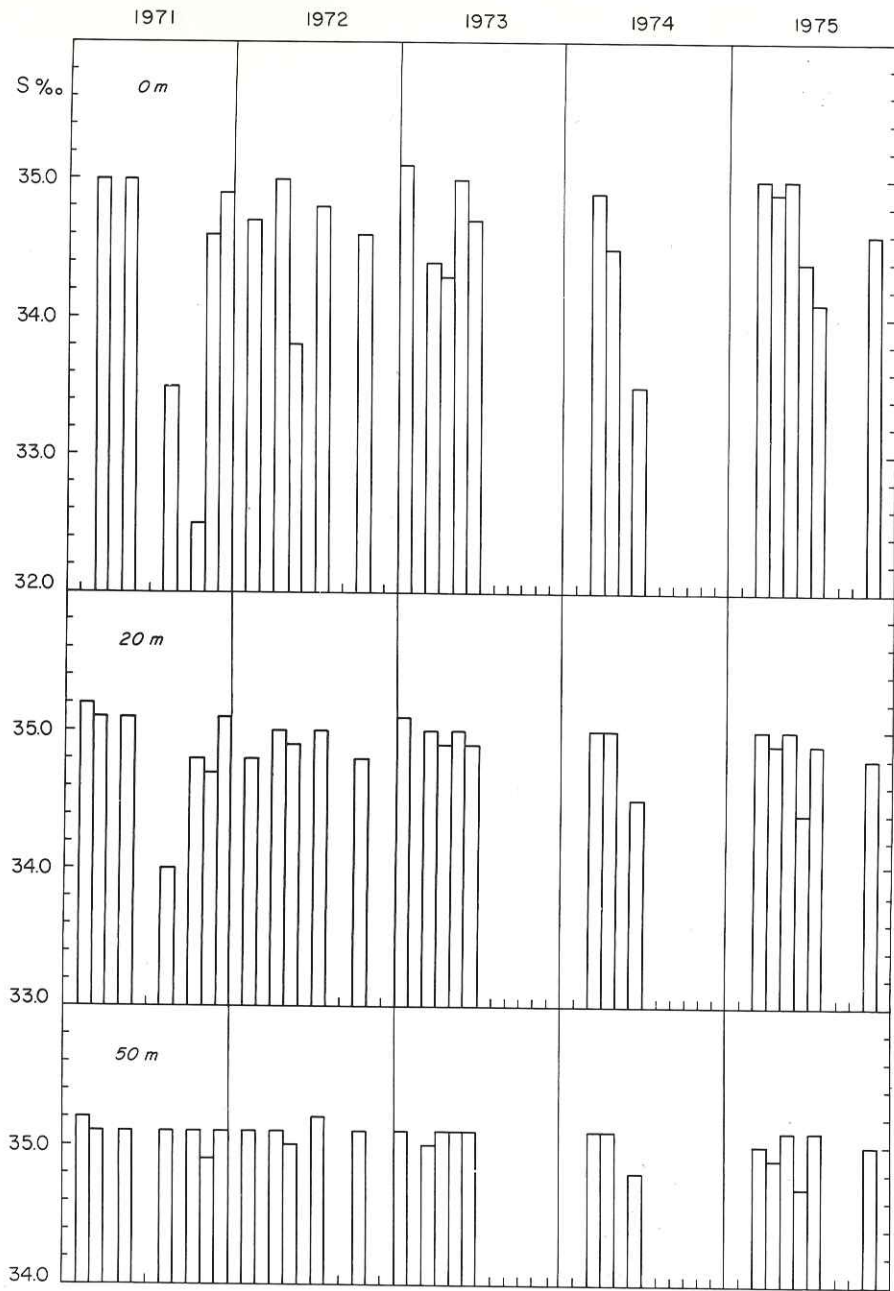
H-III

4. mynd. Hitastig 1971–1975 á H-III.
Figure 4. Temperature at H-III 1971–1975.

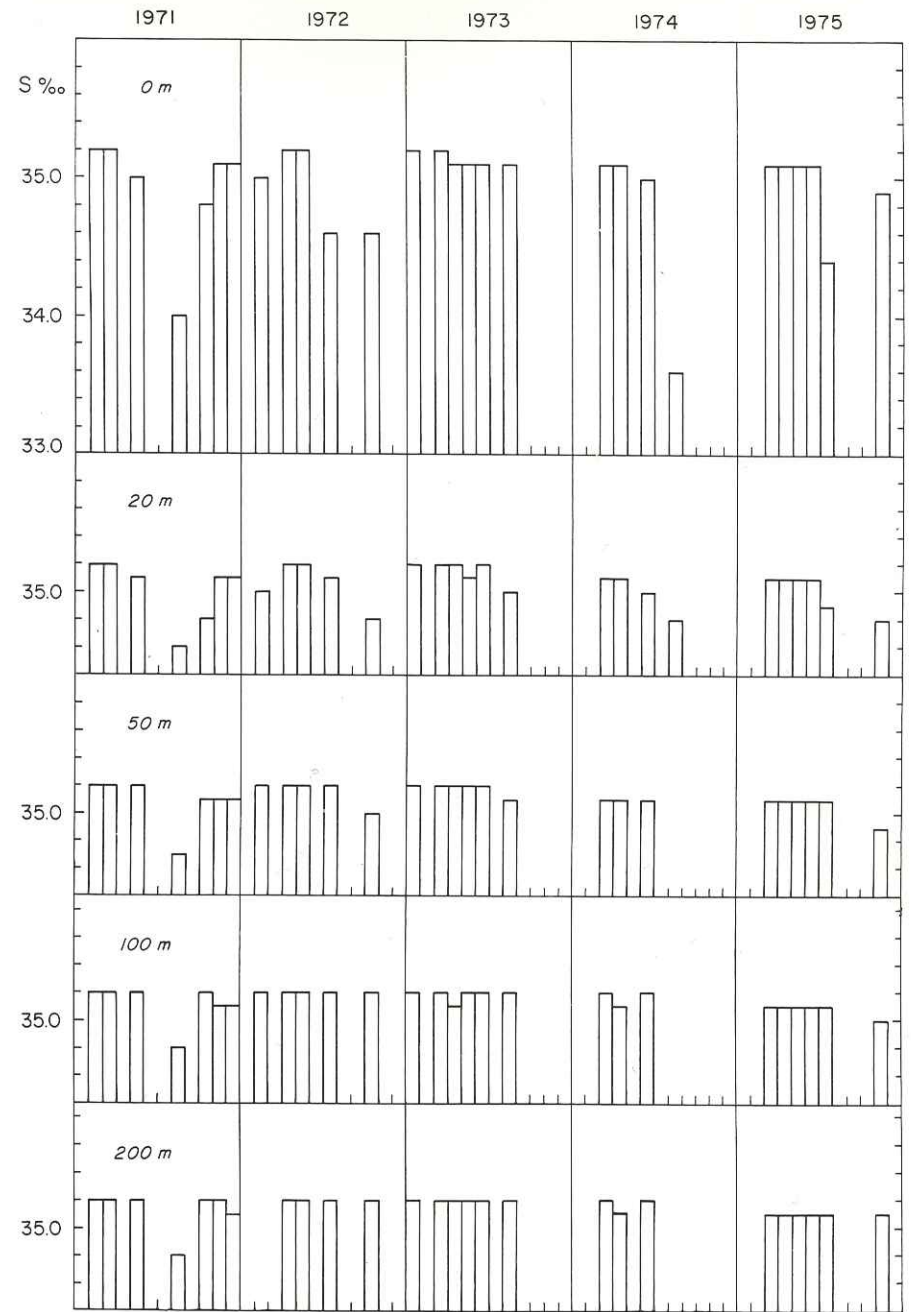
H-IV

5. mynd. Hitastig 1971–1975 á H-IV.
Figure 5. Temperature at H-IV 1971–1975.

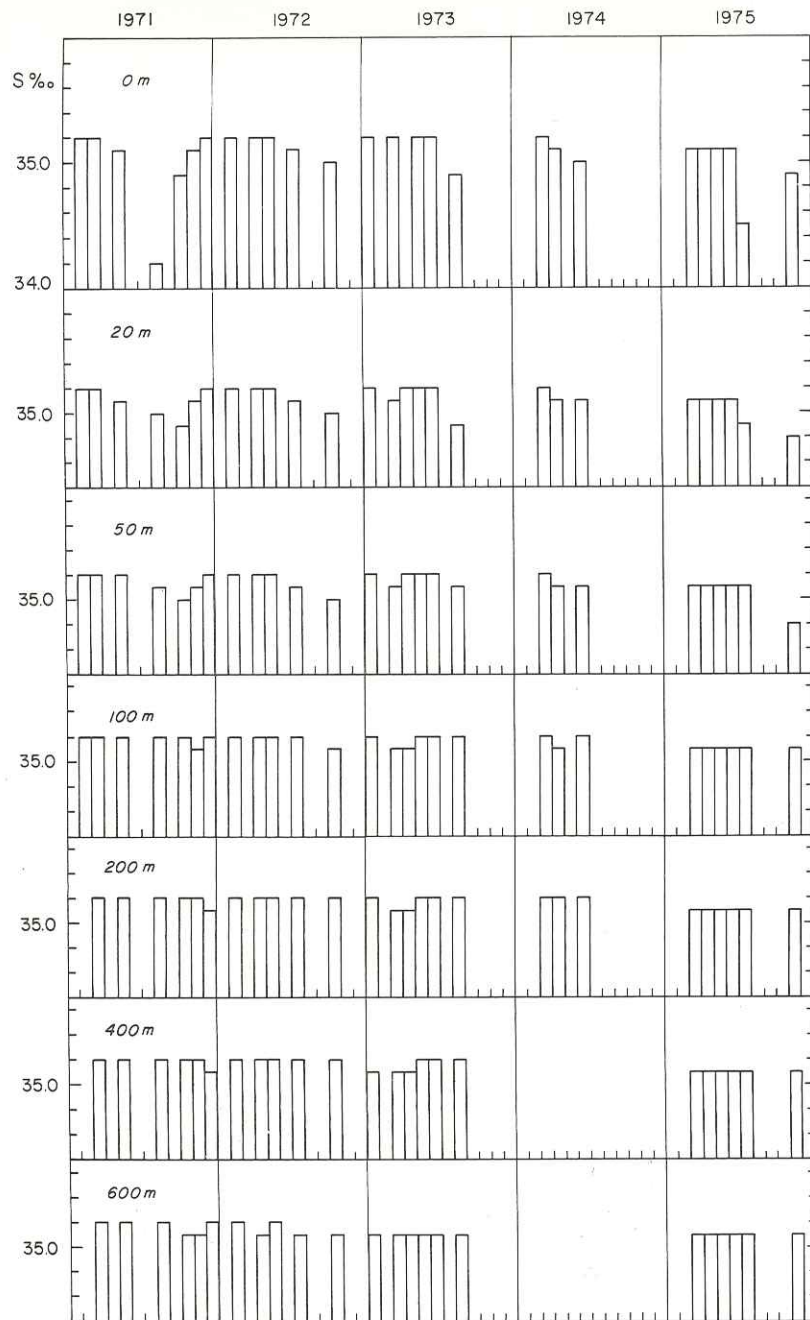
H-I

6. mynd. Selta 1971-1975 á H-I.
Figure 6. Salinity at H-I 1971-1975.

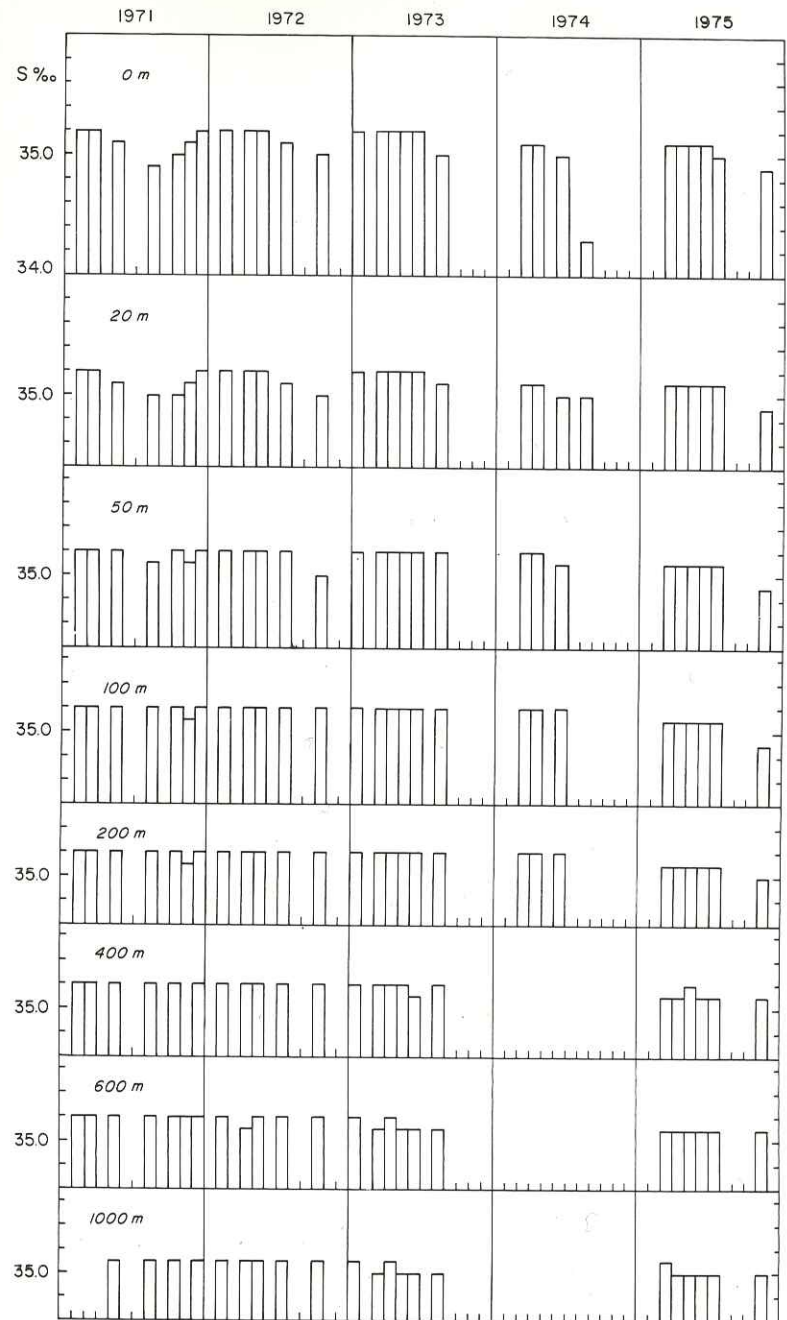
H-II

7. mynd. Selta 1971-1975 á H-II.
Figure 7. Salinity at H-II 1971-1975.

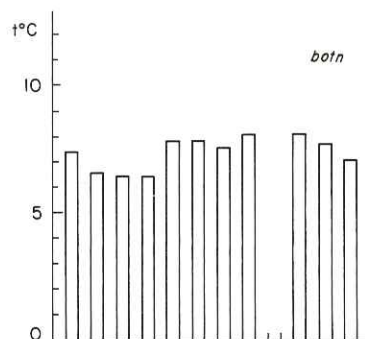
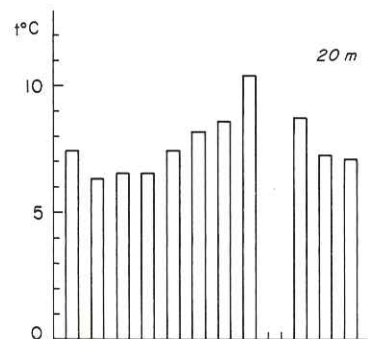
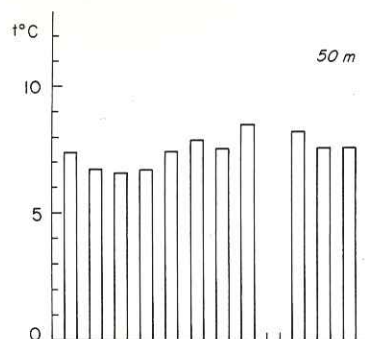
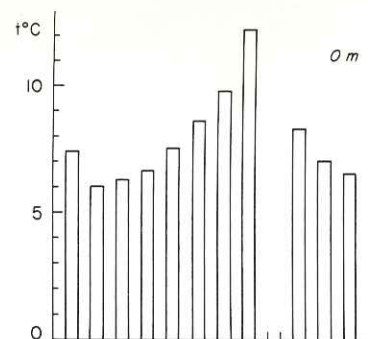
H - III

8. mynd. Selva 1971-1975 á H-III.
Figure 8. Salinity at H-III 1971-1975.

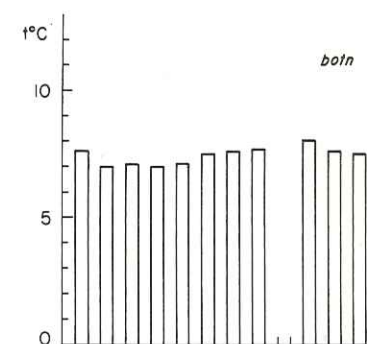
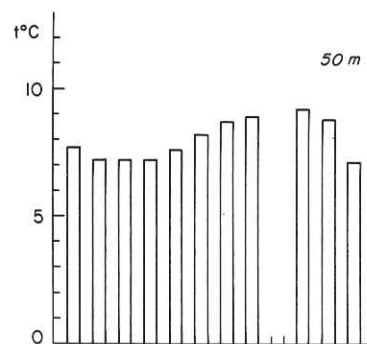
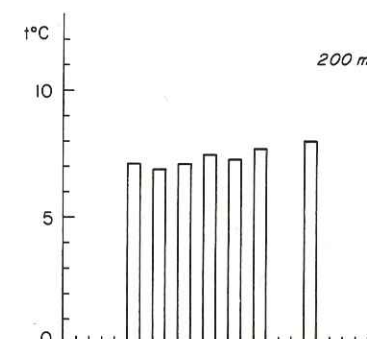
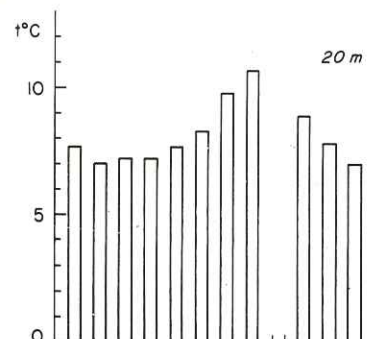
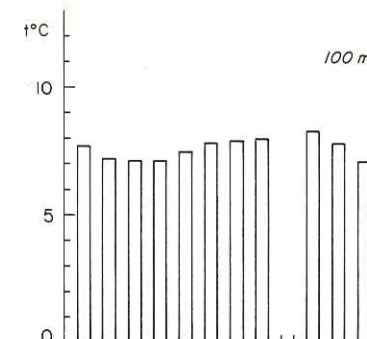
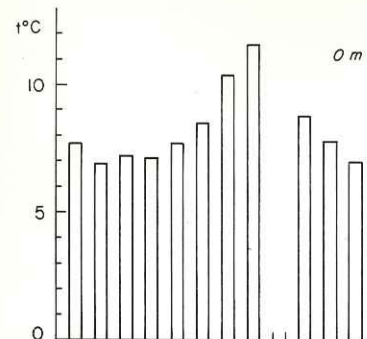

H - IV

9. mynd. Selva 1971-1975 á H-IV.
Figure 9. Salinity at H-IV 1971-1975.

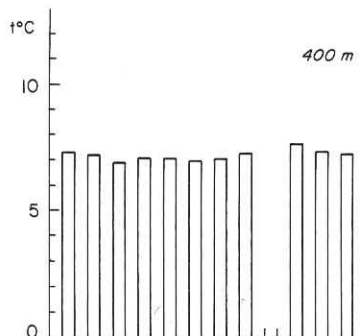
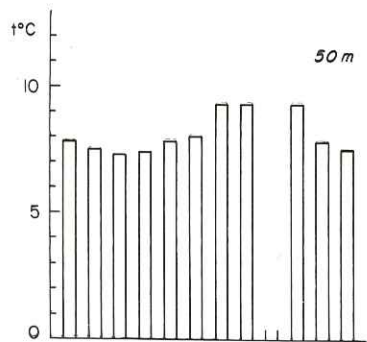
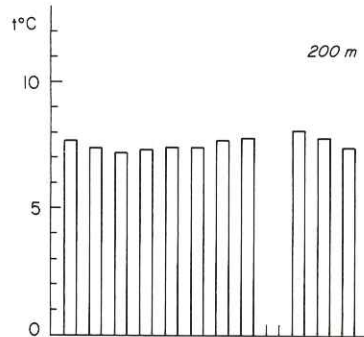
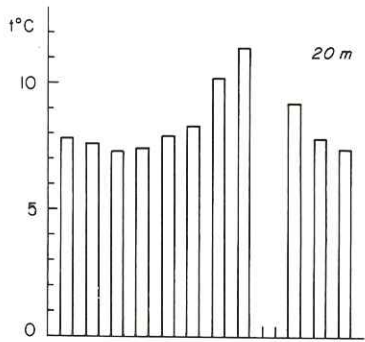
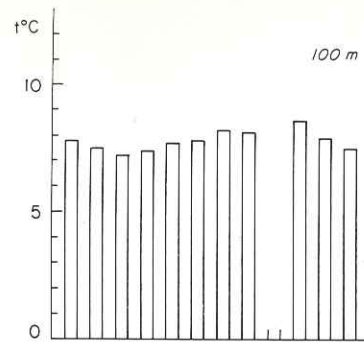
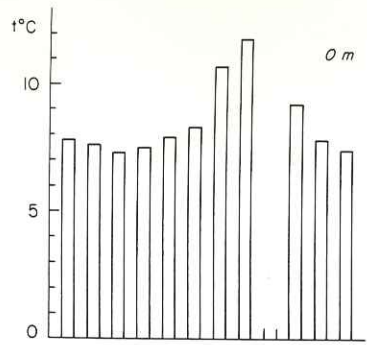
H-I

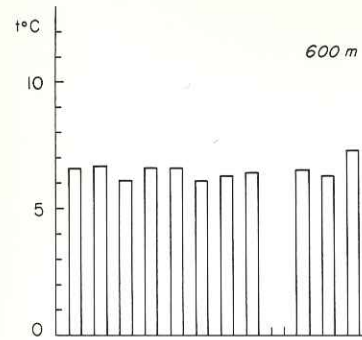
H-II

10. mynd. Súlulínurit meðalárssveiflu hitastigs 1971–1975 á mismunandi dýpi á H-I.
Figure 10. Monthly mean of temperature at H-I 1971–1975.

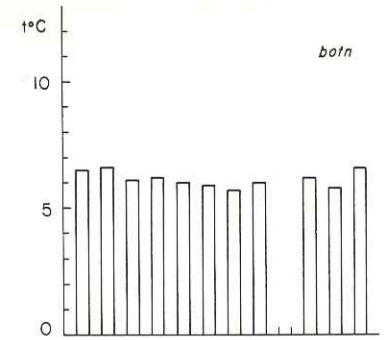
11. mynd. Meðalárssveifla hitastigs 1971–1975 á H-II.
Figure 11. Monthly mean of temperature at H-II 1971–1975.

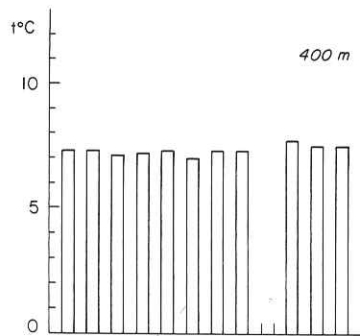
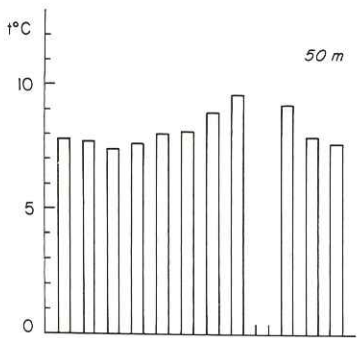
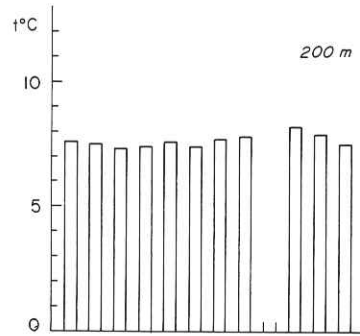
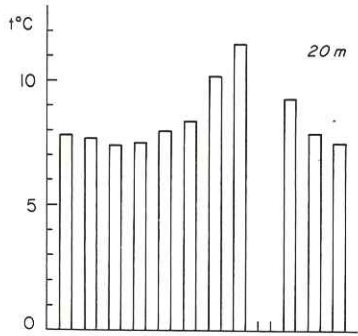
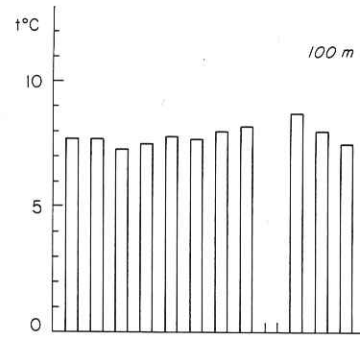
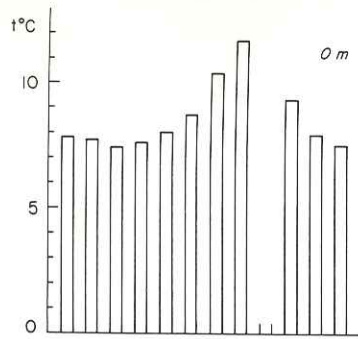
H - III

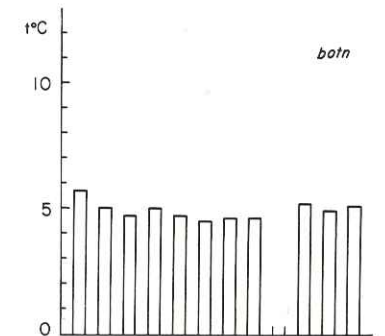
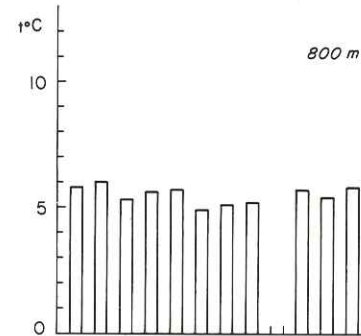
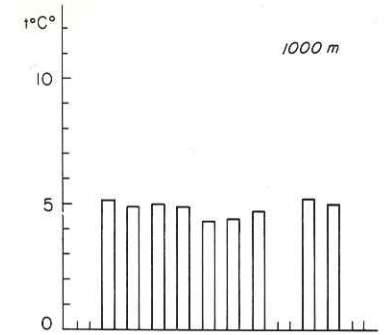
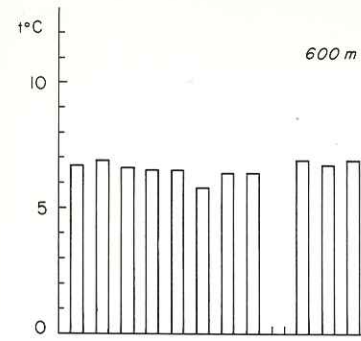
H - III

12. mynd. Meðalárssveifla hitastigs 1971–1975 á H-III.
Figure 12. Monthly mean of temperature at H-III 1971–1975.

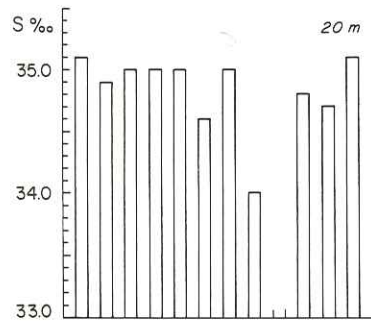
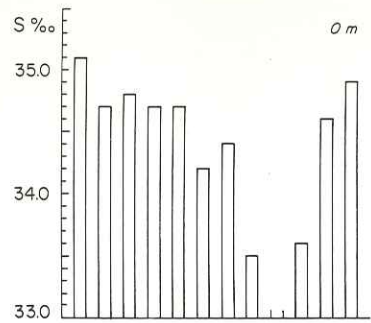
H-IV

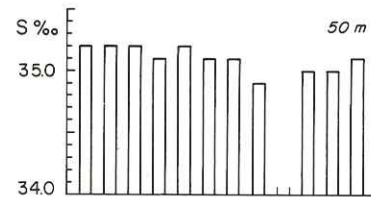
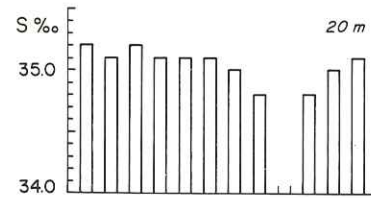
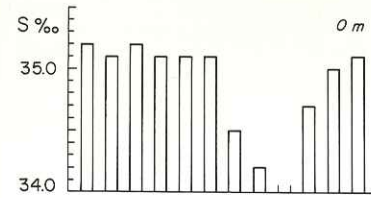
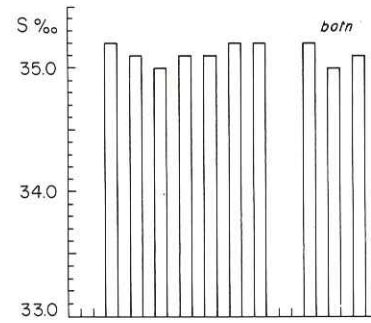
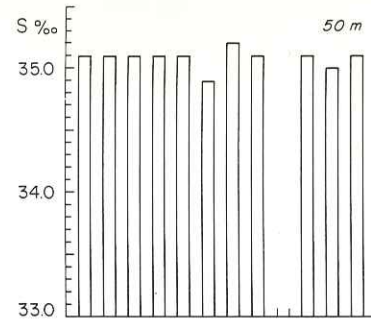
H-IV

13. mynd. Meðalárssveifla hitastigs 1971–1975 á H-IV.
Figure 13. Monthly mean of temperature at H-IV 1971–1975.

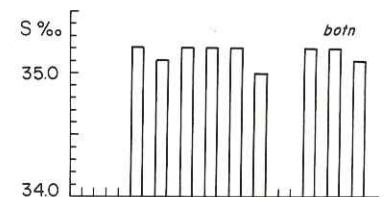
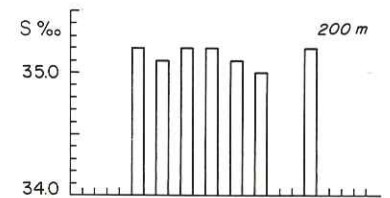
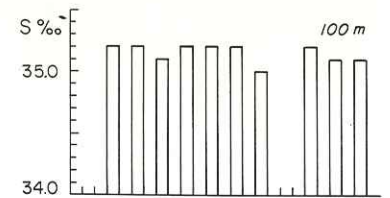

H-I

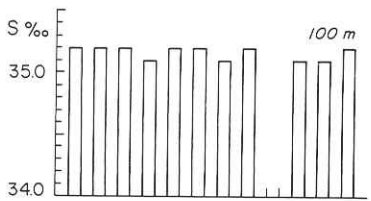
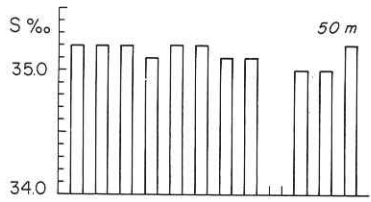
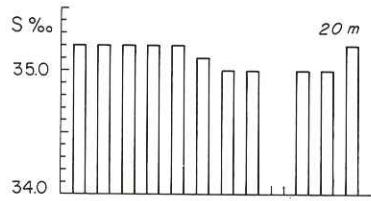
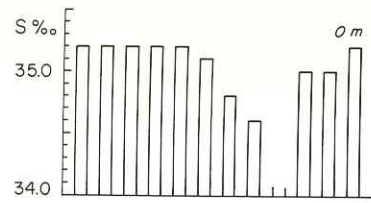

H-II

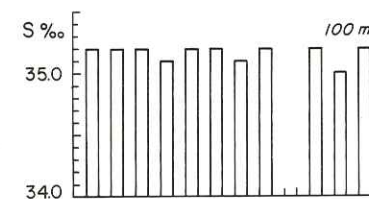
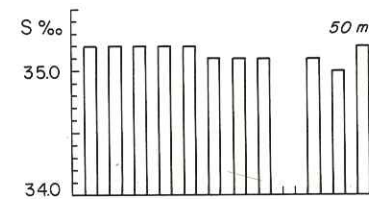
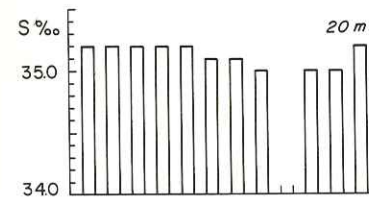
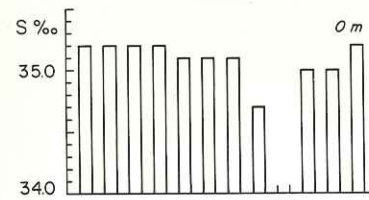
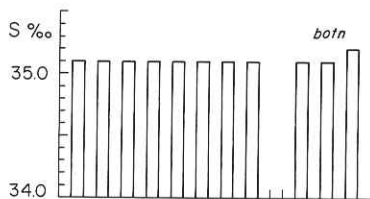
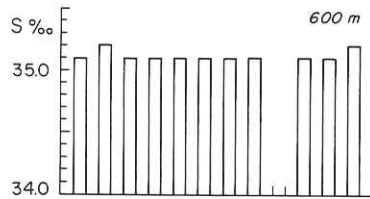
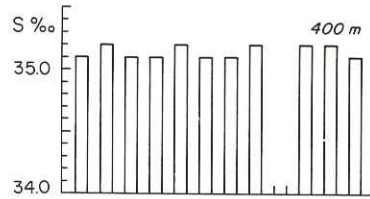
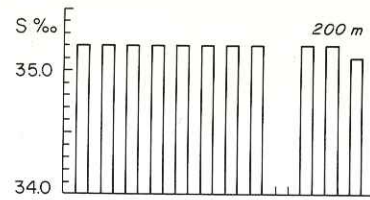

14. mynd. Meðalárssveifla seltu 1971–1975 á H-I.
Figure 14. Monthly mean of salinity at H-I 1971–1975.

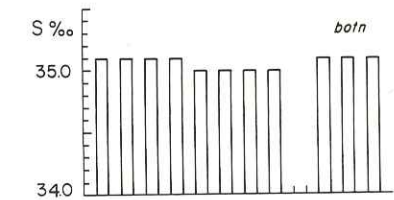
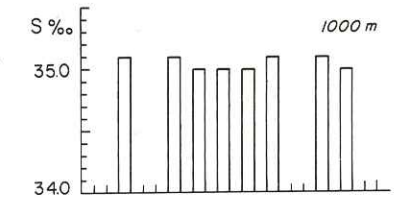
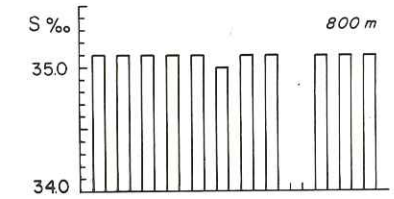
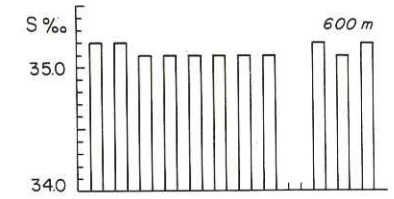
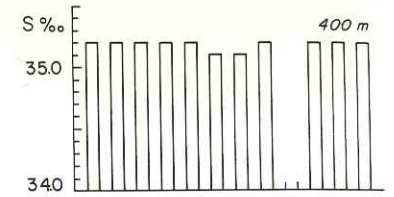
15. mynd. Meðalárssveifla seltu 1971–1975 á H-II.
Figure 15. Monthly mean of salinity at H-II 1971–1975.

H - III

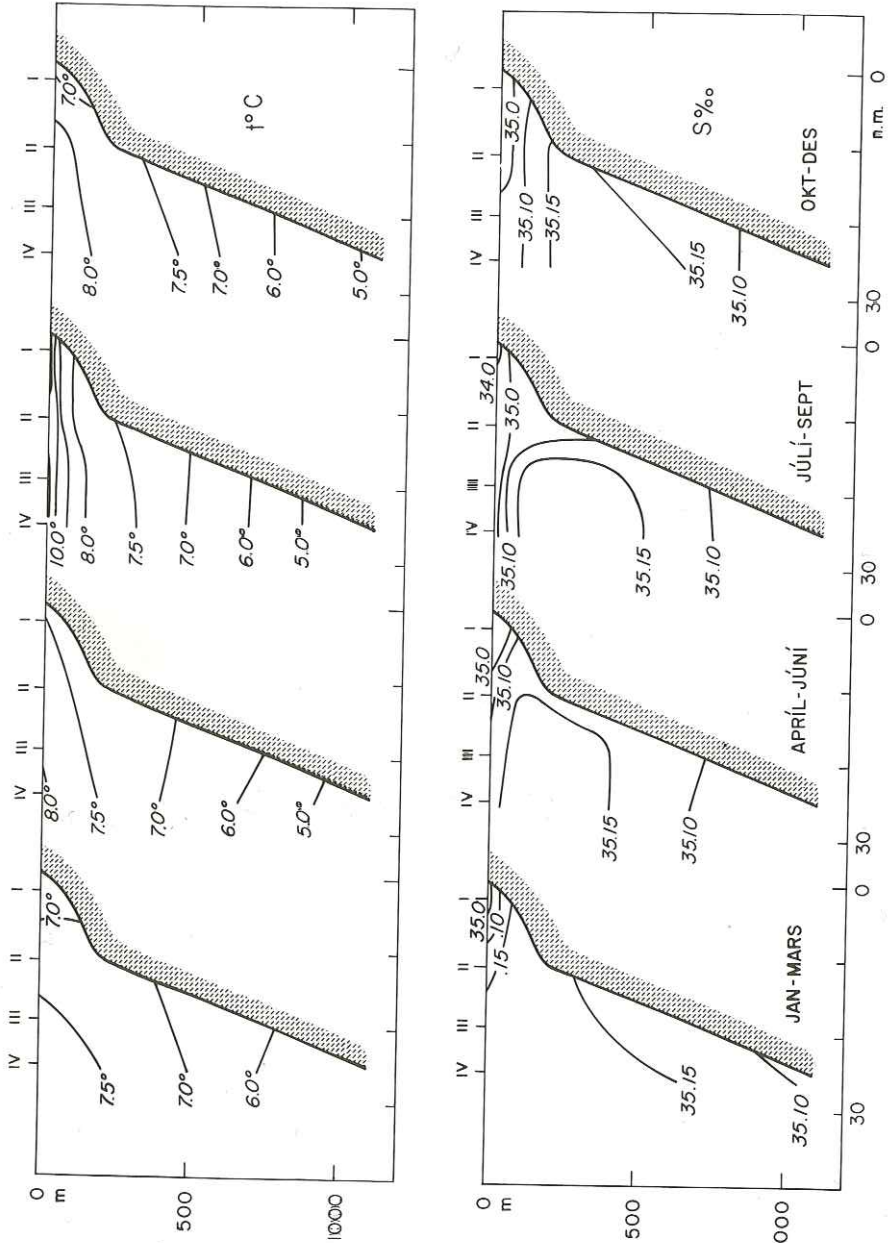

H - IV

16. mynd. Meðalárssveifla seltu 1971–1975 á H-III.
Figure 16. Monthly mean of salinity at H-III 1971–1975.

17. mynd. Meðalárssveifla seltu 1971–1975 á H-IV.
Figure 17. Monthly mean of salinity at H-IV 1971–1975.

18. mynd. Meðalhita- og seltudreifing á Háfadjúps-sniði í janúar-mars, apríl-júní, júlí-september, og október-deember 1971-1975.

Figure 18. Mean temperature and salinity distribution in the Háfadjúp-section in January-March, April-June, July-September, and October-December 1971-1975.